

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/I/2023/421000214427

**ANALÝZA INFORMÁCIÍ PREZENTOVANÝCH
VO VÝROČNEJ SPRÁVE PODNIKATEĽA V KONTEXTE
ZVÝŠENIA TRANSPARENTNOSTI A UŽITOČNOSTI
INFORMÁCIÍ VYKÁZANÝCH V ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE**

Diplomová práca

2023

Bc. Michaela Jagnešáková

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

**ANALÝZA INFORMÁCIÍ PREZENTOVANÝCH
VO VÝROČNEJ SPRÁVE PODNIKATEĽA V KONTEXTE
ZVÝŠENIA TRANSPARENTNOSTI A UŽITOČNOSTI
INFORMÁCIÍ VYKÁZANÝCH V ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE**

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúca záverečnej práce: doc. Ing. Miriama Blahušiaková, PhD.

Bratislava 2023

Bc. Michaela Jagnešáková

Zadanie práce

Pod'akovanie

Chcela by som sa s úctou poďakovať vedúcej diplomovej práce, doc. Ing. Miriame Blahušiakovej, PhD., za jej vedenie, poskytnuté usmernenia a cenné rady, ktoré mi poskytla pri vypracovaní diplomovej práce.

ABSTRAKT

JAGNEŠÁKOVÁ, Michaela: *Analýza informácií prezentovaných vo výročnej správe podnikateľa v kontexte zvýšenia transparentnosti a užitočnosti informácií vykázaných v účtovnej závierke.* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – doc. Ing. Miriama Blahušiaková, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2023, počet strán 67 s.

Cieľom diplomovej práce je zmapovanie a následná analýza informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek v kontexte zvýšenia transparentnosti a užitočnosti informácií prezentovaných v účtovnej závierke. Práca je rozdelená do troch kapitol. Obsahuje 20 tabuliek, 2 grafy a 1 schému. Prvá kapitola je venovaná teoretickým poznatkom výročnej správy s vymedzením povinných informácií podľa slovenskej právnej úpravy. V druhej kapitole identifikujeme hlavný cieľ práce a jednotlivé čiastkové ciele práce spolu s metodikou a metódami skúmania diplomovej práci. V tretej kapitole sa venujeme posúdeniu a analýze informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek v kontexte zvýšenia užitočnosti a transparentnosti účtovnej závierky. Výsledkom danej problematiky je zhodnotenie informácií, ktoré vybrané účtovné jednotky prezentovali vo svojich výročných správach.

Kľúčové slová: výročná správa, informácie, transparentnosť, účtovná závierka

ABSTRACT

JAGNEŠÁKOVÁ, Michaela: *The Analysis of Information Presented in Annual Report of Entrepreneur in the Context of Increasing Transparency and Usefulness of Information Presented in Financial Statements*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – doc. Ing. Miriama Blahušiaková, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2023, pages 67 s.

The aim of the thesis is the assessment and subsequent analysis of the information presented in the annual reports of entrepreneurs in the context of increasing the transparency and usefulness of the information presented in the financial statements. The thesis is divided into three chapters. It contains 20 tables, 2 charts and 1 scheme. The first chapter is devoted to the theoretical knowledge of the annual report with the definition of mandatory information according to Slovak legislation. In the second chapter, we identify the main goal of the thesis and the individual sub-goals of the thesis together with the methodology and methods of examination the thesis. In the third chapter, we examine and analyse the information presented in the annual reports of entrepreneurs in the context of increasing transparency and usefulness of information presented in the financial statements. The result of the issue is the evaluation of the information that the selected accounting units presented in their annual reports.

Key words: annual report, information, transparency, financial statements

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Účtovné jednotky dobrovoľne zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS s povinnosťou zostavenia výročnej správy	16
Tabuľka č. 2: Informácie povinne zverejňované v správe o riadení.....	28
Tabuľka č. 3: Nefinančné informácie povinne zverejňované vo výročnej správe.....	29
Tabuľka č. 4: Informácie povinne zverejňované v ročnej správe o platbách	30
Tabuľka č. 5: Informácie zverejňované subjektom verejnej správy	30
Tabuľka č. 6: Základné informácie o účtovnej jednotke Rajo s. r. o.	35
Tabuľka č. 7: Hodnoty pre zatriedenie účtovnej jednotky Rajo s. r. o.	35
Tabuľka č. 8: Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok nadobudnutý za účtovné obdobie 2021	40
Tabuľka č. 9: Základné informácie o účtovnej jednotke LESY Slovenskej republiky, š. p.	41
Tabuľka č. 10: Veľkostné kritéria účtovnej jednotky LESY Slovenskej republiky, š. p...	41
Tabuľka č. 11: Verejnoprospešné aktivity štátneho podniku LESY Slovenskej republiky 2021	43
Tabuľka č. 14: Vzdelávacie aktivity v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky za účtovné obdobie 2021	45
Tabuľka č. 13: Návrh na rozdelenie zisku za účtovné obdobie 2021 v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky.....	48
Tabuľka č. 14: Zdroje znečistenia prevádzkované štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky	49
Tabuľka č. 15: Prehľad programov a prijatých súm za účtovné obdobie 2021	50
Tabuľka č. 16: Základné informácie o účtovnej jednotke Kia Slovakia s. r. o.....	52
Tabuľka č. 17: Veľkostné kritéria účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o.	52
Tabuľka č. 18: Vybrané informácie z oblasti životného prostredia prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek	59
Tabuľka č. 19: Vybrané informácie zo sociálnej oblasti prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek.....	60
Tabuľka č. 20: Vybrané informácie z ekonomickej oblasti prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek.....	61

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Vývoj účtovnej jednotky Rajo s. r. o. – personálna oblasť38

Graf č. 2: Produktivita práce z pridanej hodnoty štátneho podniku LESY Slovenskej republiky45

ZOZNAM SCHÉM

Schéma č. 1: Aktuálne štandardy ESRS22

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

t. j. – to znamená

č. – číslo

ods. – odsek

str. – strana

Z. z. – Zbierka zákonov

IFRS – Medzinárodné štandardy finančného vykazovania (International Financial Reporting Standards)

GRI – Svetová iniciatíva pre vykazovanie (the Global Reporting Initiative)

CSR – Sociálna zodpovednosť podnikov (Corporate social responsibility)

IAS – Medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards)

ESRS – európske štandardy podávania správ o udržateľnosti (European Sustainability Reporting Standards)

EFRAG – Európska poradná skupina pre finančné výkazníctvo (European Financial Reporting Advisory)

OECD – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (The Organisation for Economic Co-operation and Development)

TUOL – trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov

OBSAH

Úvod	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	13
1.1 Vymedzenie výročnej správy	13
1.2 Účtovné jednotky povinné zostavovať výročnú správu	14
1.3 Predpisy ustanovujúce požiadavky na nefinančné informácie uverejňované vo výročnej správe	17
1.4 Svetová iniciatíva pre vykazovanie.....	23
1.5 Obsah výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy	24
1.5.1 Účtovná závierka ako súčasť výročnej správy.....	24
1.5.2 Povinné informácie prezentované vo výročnej správe	27
1.6 Lehoty zostavenia a uloženia výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy	31
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania.....	33
3 Výsledky práce a diskusia	34
3.1 Analýza výročnej správy účtovnej jednotky Rajo s. r. o.....	34
3.1.1 Charakteristika účtovnej jednotky Rajo s. r. o.....	34
3.1.2 Analýza informácií vo výročnej správe Rajo s. r. o. za účtovné obdobie 2021	36
3.2 Analýza výročnej správy účtovnej jednotky LESY Slovenskej republiky, š. p....	41
3.2.1 Charakteristika účtovnej jednotky LESY Slovenskej republiky, š. p.	41
3.2.2 Analýza informácií vo výročnej správe LESY Slovenskej republiky, š. p. za účtovné obdobie 2021.....	42
3.3 Analýza výročnej správy účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o.	51
3.3.1 Charakteristika vybranej účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o.....	51
3.3.2 Analýza informácií vo výročnej správe Kia Slovakia s. r. o. za účtovné obdobie 2021	52
3.4 Zhodnotenie informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek	58

3.4.1	<i>Environmentálna oblasť</i>	59
3.4.2	<i>Sociálna oblasť</i>	60
3.4.3	<i>Ekonomická oblasť</i>	61
Záver		62
Zoznam použitej literatúry		64

Úvod

Informovanosť zohráva významnú funkciu v podnikateľskom prostredí. Základným predpokladom úspechu v podnikaní je práve prístup k informáciám. V dnešnej dobe majú podniky oveľa ľahší prístup k informáciám so širšími možnosťami komunikácie pri výmene informácií. Rozvoj trhovej ekonomiky rozšíril výmenu informácií do modernej multifunkčnej disciplíny. Jedným z najvýznamnejších nástrojov komunikácie podnikov so zainteresovanými osobami sa stala výročná správa. Informácie prezentované prostredníctvom výročnej správy dotvárajú dôveryhodný obraz o podniku, a preto by mala výročná správa obsahovať užitočné informácie pre používateľa výročnej správy. Rovnako ako finančné informácie, výročná správa obsahuje aj rôzne nefinančné informácie.

Podnikateľské prostredie je neustále ovplyvňované vývojom spoločenského diania. V dnešnej dobe sa podnikanie zameriava nielen na podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale zároveň riešenie vplyvu činnosti v oblasti spoločenskej zodpovednosti. V rámci spoločenskej zodpovednosti podniky menia svoj prístup v oblasti životného prostredia, sociálnej oblasti a ekonomickej oblasti. Postupom času rástla významnosť vykazovať vo svojich výročných správach informácie týkajúce sa spoločenskej zodpovednosti. S cieľom zjednotiť systém vykazovania informácií vo výročnej správe vypracovala Európska únia smernice, ktoré sa týkajú vykazovania informácií vo výročných správach. Ďalším cieľom bolo zlepšiť kvalitu prezentovaných informácií vo výročných správach, a preto Európska komisia zaviedla požiadavky na vykazovanie informácií o udržateľnosti, ktoré súvisia s otázkami environmentálnych práv, sociálnych práv, ľudských práv a faktorov riadenia.

Prvá kapitola práce obsahuje teoretické východiská riešenej problematiky. Venovaná je hlavne vymedzeniu výročnej správy, charakterizovaniu účtovných jednotiek povinných vyhotovovať výročnú správu, predpisom ustanovujúcimi zverejňovanie informácií s poukázaním na najpoužívanější rámec vykazovania informácií vo výročných správach, ako aj obsahovej náplni výročných správ podľa slovenskej právnej úpravy.

Druhá kapitola je venovaná špecifikácii hlavného cieľa a jednotlivým čiastkovým cieľom diplomovej práce. Cieľom diplomovej práce je zmapovanie a následná analýza informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek v kontexte zvýšenia transparentnosti a užitočnosti informácií prezentovaných v účtovnej závierke. V druhej kapitole tiež uvádzame metodiku a metódy skúmania, ktoré sú v práci aplikované.

V tretej kapitole sa venujeme charakteristike vybraných účtovných jednotiek a následne analyzujeme informácie prezentované v ich výročných správach. Predmetom skúmania sú výročné správy vybraných účtovných jednotiek Rajo s. r. o., LESY Slovenskej republiky, š. p. a Kia Slovakia s. r. o., ktoré majú povinnosť zostavenia výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy. Na základe zvoleného kľúča vyhodnocujeme prezentované informácie, ktoré sú obsiahnuté vo výročných správach. Napokon analyzujeme informácie prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek. Analyzujeme informácie z oblasti životného prostredia, sociálnej oblasti a ekonomickej oblasti, a to na základe európskych štandardov podávania správ o udržateľnosti zverejnených Európskou poradnou skupinou pre finančné výkazníctvo.

Pojmy *podnik*, *spoločnosť* a *účtovná jednotka* v práci považujeme za synonymá a používame ich konzistentne.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Informácie poskytované zainteresovaným osobám sú okrem účtovnej závierky zverejnené aj vo výročnej správe. Mnohým účtovným jednotkám vzniká povinnosť overenia účtovnej závierky podľa § 19 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Účtovné jednotky sú zároveň zaviazané povinnosťou vyhotoviť výročnú správu zahŕňajúcu informácie predpísané národnou legislatívou alebo nadnárodnou úpravou. Prezentovanie informácií vo výročnej správe má významnú informačnú hodnotu pre používateľa, ale je potrebné dodať, že informácie považujeme za významné len vtedy, ak by ich vynechanie alebo nesprávne uvedenie mohlo ovplyvniť rozhodnutia používateľov, ktoré prijímajú na základe informácií konkrétného vykazujúceho subjektu (Schroeder, 2022). Každá účtovná jednotka zverejňuje informácie o jej finančnom stave prostredníctvom účtovnej závierky zverejnenej v registri účtovných závierok. Avšak určité účtovné jednotky zverejňujú ďalšie informácie cez výročnú správu, ktorú sú povinné zverejňovať spolu s účtovnou závierkou podľa zákona o účtovníctve.

1.1 Vymedzenie výročnej správy

Výročná správa plní najmä informačnú funkciu vo vzťahu k zainteresovaným osobám. Okruhlica (2018) charakterizuje výročnú správu ako *„zdroj informácií o spoločnosti a nástroj transparentnosti jej podnikania vo vzťahu k všetkým zainteresovaným stranám.“* Zainteresovanými osobami môžu byť osoby s významným vplyvom na podnik alebo osoby ovplyvnené podnikom. Podnik musí neustále prispôbovať svoje ekonomické praktiky aj vzhľadom k zainteresovaným osobám, aby tak zabezpečil svoju transparentnosť v ekonomickom prostredí. Vo svojej výročnej správe by spoločnosti mali poskytovať väčšie množstvo transparentných informácií z ekonomického prostredia, v ktorom podnikajú. Zainteresované strany apelujú nielen na vykazovanie informácií z finančnej oblasti, ale najmä na nefinančné informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Podľa nadácie Pontis (2018) *„transparentnosť o nefinančnej výkonnosti podniku pomáha budovať dôveru a otvárať úprimný dialóg so zainteresovanými stranami, čo následne vedie k znižovaniu rizika z poškodenia reputácie firmy.“*

Ako uvádzajú Tóthová a Tóth (2021), *„dobrá výročná správa prispieva k reputácii spoločnosti, jej dôveryhodnosti v očiach všetkých skupín stakeholderov. Môže byť príkladom pozitívnej publicity. Podnikové príbehy publikované vo výročných správach podporujú jeho reputáciu tým, že vysvetľujú idey, správanie a plány podniku do budúcnosti.“*

Účtovné jednotky môžu profitovať z vyhotovenia výročnej správy ako marketingového nástroja, čím si môžu zlepšiť svoje postavenie na trhu a zvýšiť svoju konkurencieschopnosť.

Konkurencieschopnosť podniku závisí od spôsobu prezentovania sa, preto jedným z dôležitých aspektov pre podnikanie je komunikácia so zainteresovanými stranami. Výročnú správu môžeme považovať aj za prostriedok komunikácie podniku s verejnosťou. Účtovná jednotka podáva informácie každoročne prostredníctvom účtovnej závierky a prípadne aj vo výročnej správe. Vo zverejnenej výročnej správe môžeme nájsť najčastejšie informácie o aktuálnom stave skutočností v podniku a ich predpokladanom budúcom vývoji podniku.

Podľa Šlosárovej (2017), *„kvalita relevantných a verne zobrazených informácií sa zvyšuje, ak spĺňajú ďalšie vlastností, označené ako vlastnosti zvyšujúce kvalitu informácií z účtovníctva (porovnateľnosť, overiteľnosť, včasnosť a zrozumiteľnosť).“* V zmysle § 20 ods. 3 zákona o účtovníctve musí výročná správa účtovnej jednotky poskytovať verný a pravdivý obraz skutočností v účtovnej jednotke. Mala by obsahovať najmä informácie užitočné pre používateľov, na základe ktorých prijímajú rozhodnutia. Publikovanie informácií nad požadovaný rámec nemusí zabezpečiť lepšiu kvalitu výročnej správy. Jej zostaveniu by mala predchádzať jednoznačná stratégia, aby výročná správa mala výpovednú hodnotu. Ako píše Okruhlica (2018, str. 98), *„zostavovatelia výročnej správy si pri tom ujasňujú strategický koncept, pre ktorú zainteresovanú stranu bude venovaný tento dokument primárne a pre ktoré strany sekundárne.“*

1.2 Účtovné jednotky povinné zostavovať výročnú správu

Zákonnú povinnosť zostavovať účtovnú závierku má každá účtovná jednotka, zatiaľ čo výročnú správu vyhotovujú účtovné jednotky, ktoré majú povinnosť štatutárneho auditu účtovnej závierky v zmysle zákona o účtovníctve a zákona č. 513/1991 Z. z., Obchodný zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „obchodný zákonník“). Profesia audítora sa zameriava na výkon auditu, ktorý je priamo spojený s procesom overovania pravdivosti informácií prezentovaných tretím stranám prostredníctvom účtovnej závierky (Domaracká, Antalová, 2021). Právne predpisy ustanovujú, ktoré účtovné jednotky majú povinnosť vyhotovenia výročnej správy. Podľa Okruhlicu (2018) väčšina spoločností nemá dôvod informovať svoje okolie o dosiahnutých výsledkoch alebo nevidia význam prezentovania sa prostredníctvom výročnej správy.

Niektoré podniky sa môžu dobrovoľne rozhodnúť pre vyhotovenie výročnej správy, avšak určitým podnikom zákon o účtovníctve nariaďuje zostaviť výročnú správu spolu s účtovnou závierkou. Podľa § 20 zákona o účtovníctve patria medzi účtovné jednotky, ktoré majú povinnosť vyhotoviť výročnú správu, tie účtovné jednotky, ktoré majú podľa § 19 zákona o účtovníctve povinnosť mať účtovnú závierku overenú audítorom, t. j.:

- obchodná spoločnosť a družstvo, ktoré ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za predchádzajúce účtovné obdobie splnia aspoň dve z nasledujúcich podmienok:
 - celková netto suma majetku presiahla 4 000 000 eur,
 - čistý obrat presiahol 8 000 000 eur,
 - priemerný počet zamestnancov v účtovnom období presiahol 50,
- obchodná spoločnosť a družstvo, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu,
- účtovná jednotka, ktorá má stanovenú túto povinnosť podľa osobitných predpisov napr. banky podľa § 40 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov alebo nadácie podľa § 34 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- účtovná jednotka, ktorá zostavuje individuálnu účtovnú závierku podľa medzinárodných štandardov finančného vykazovania (ďalej len „IFRS“) alebo konsolidovanú účtovnú závierku podľa IFRS,
- právnické osoby vymedzené v zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktoré sú prijímateľmi podielu zaplatenej dane a ich prijatá suma za účtovné obdobie presahuje 35 000 eur.

Účtovné jednotky povinné zostavovať individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS sú vymedzené v § 17a zákona o účtovníctve. Do tejto skupiny účtovných jednotiek, ktoré majú zároveň povinnosť vyhotovenia výročnej správy, zaradujeme:

- banky, správcovské spoločnosti, poisťovne okrem zdravotnej poisťovne, zaistovne, doplnkové dôchodkové spoločnosti, dôchodkové správcovské spoločnosti, Slovenská kancelária poisťovateľov, Burza cenných papierov, Železnice Slovenskej republiky a

- obchodnú spoločnosť, ktorá za dve po sebe idúce účtovné obdobia spĺňa najmenej dve z týchto podmienok:
 - celková netto hodnota majetku presiahla 170 000 000 eur,
 - jej čistý obrat presiahol 170 000 000 eur a
 - priemerný prepočítaný počet zamestnancov presiahol 2 000.

Ak sa účtovná jednotka rozhodne zostavovať individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS dobrovoľne, tak nadobúda taktiež povinnosť zostaviť výročnú správu. V tabuľke č. 1 sú uvedené účtovné jednotky, ktoré sú zaradené do skupiny povinne zostavujúcich výročnú správu.

Tabuľka č. 1: Účtovné jednotky dobrovoľne zostavujúce účtovnú závierku podľa IFRS s povinnosťou zostavenia výročnej správy

Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere v účtovnom období a následne boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu,
Platobná inštitúcia a inštitúcia elektronických peňazí obchodníkom s cennými papiermi,
Nástupnícka účtovná jednotka a zanikajúca účtovná jednotka alebo nástupnícka účtovná jednotka pred rozhodným dňom zostavujúca individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS alebo novovzniknutá dcérska spoločnosť ak ku dňu, ku ktorému zostavuje prvú individuálnu účtovnú závierku, spĺňa aspoň dve z podmienok: • celková suma majetku v netto hodnote presiahla 170 000 000 €, • čistý obrat presiahol 170 000 000 €, • priemerný počet zamestnancov v danom období presiahol 2 000 a • zároveň jej materská účtovná jednotka, ktorá podlieha právu niektorého členského štátu, zostavuje individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS,
Európska spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, európske družstvo so sídlom na území Slovenskej republiky alebo európske zoskupenie hospodárskych záujmov so sídlom na území Slovenskej republiky, ak pred premiestnením sídla na územie Slovenskej republiky zostavovali individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa § 17a ods. 3 zákona o účtovníctve

Zákon o účtovníctve ustanovuje osobitné kategórie účtovných jednotiek, ktoré sú povinné zostavovať výročnú správu. Jednou z osobitných kategórií sú subjekty verejného záujmu, ktoré prekročili hranicu 500 zamestnancov za účtovné obdobie. Podľa § 2 ods. 14 zákona o účtovníctve medzi **subjekty verejného záujmu** patrí účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu členského štátu Európskej únie. Ďalej tam patrí banka a pobočka zahraničnej banky, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne, zaistovňa a pobočka zahraničnej zaistovne, zdravotná poisťovňa, správcovská spoločnosť

a pobočka zahraničnej správcovskej spoločnosti, dôchodková správcovská spoločnosť a doplnková dôchodková spoločnosť, Burza cenných papierov, Centrálny depozitár cenných papierov, obchodník s cennými papiermi, platobná inštitúcia, inštitúcia elektronických peňazí, subjekt kolektívneho investovania, dôchodkový fond, pobočka zahraničnej finančnej inštitúcie, Železnice Slovenskej republiky a účtovná jednotka zostavujúca konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy. Podľa § 17a ods. 2 zákona o účtovníctve medzi subjekty verejných záujmov súčasne zaraďujeme účtovnú jednotku, ktorá spĺňa aspoň dve podmienky: celková hodnota netto majetku presiahla 170 000 000 eur, jej čistý obrat prevýšil 170 000 000 eur alebo priemerný počet zamestnancov v danom období presiahol 2 000.

Za ďalšiu osobitnú kategóriu radíme práve *emitentov cenných papierov* a to účtovné jednotky, ktoré emitovali cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu.

Povinnosť zostavovať výročnú správu v súvislosti s § 20a a § 20b zákona o účtovníctve majú podniky pôsobiace v ťažobnom priemysle alebo v ťažení prírodných lesov. Ich povinnosťou je vykázať ročnú správu o platbách orgánom verejnej moci. Túto povinnosť ale nemá podnik z členského štátu, ktorý je materskou účtovnou jednotkou alebo dcérskou účtovnou jednotkou, ak materská účtovná jednotka podlieha právu niektorého členského štátu a poskytnuté platby sú zahrnuté v konsolidovanej správe o platbách orgánom verejnej moci.

1.3 Predpisy ustanovujúce požiadavky na nefinančné informácie uverejňované vo výročnej správe

V oblasti podnikania sa informovanosť neustále rozvíja vďaka vyspelým trhovým ekonomikám. Poskytovanie a získavanie informácií zvyšuje prosperitu v podnikaní. Dôvodom povinného zverejňovania informácií vo výročnej správe je získanie dôveryhodnejšieho obrazu o spoločnosti, na základe ktorého používatelia informácií prijímajú rozhodnutia. Používateľov informácií výročnej správy môžeme rozčleniť na interných a externých používateľov v súvislosti s priamym alebo nepriamym podieľaním sa na činnosti podniku. Medzi interných používateľov informácií zaraďujeme najmä manažérov alebo veriteľov, ktorí sú zároveň manažérmi, ktorí sa predovšetkým zaujímajú o fungovanie podniku v súvislosti s jeho výkonnosťou. Manažéri podniku využívajú informácie o podniku pre efektívne riadenie, pretože vo veľkej miere pôsobia na jeho výkonnosť.

Za externých používateľov považujeme veriteľov, investorov, zamestnancov, vládu, štátne orgány, dodávateľov, odberateľov, konkurenčné podniky a tiež verejnosť. Títo používatelia majú prístup k menej podrobným informáciám ako vedenie podniku. Spoločnosti poskytujú externým používateľom potrebné informácie, ktoré ich prilákajú na investovanie svojho majetku do spoločnosti. Na základe vykázaných informácií investori prijímajú rozhodnutia o efektívnom financovaní podniku, čo si vyžaduje poskytnutie spoľahlivých informácií na budúce smerovanie podniku. Využívajú najmä informácie zverejnené v účtovnej závierke alebo vo výročnej správe (Farkaš, 2020).

Vykazovaniu informácií vo výročnej správe sa venuje aj Európska únia. Vydáva smernice súvisiace so zostavovaním výročnej správy a aj vykazovaním finančných alebo nefinančných informácií vo výročnej správe. V roku 2015 boli prevzaté ustanovenia do slovenskej právnej úpravy, ktoré vplývajú na obsah výročných správ účtovných jednotiek. Do národnej právnej úpravy boli prevzaté:

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/EÚ a zrušujú sa smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS v znení neskorších predpisov (ďalej len „smernica 2013/34/EÚ“),
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (ďalej len „smernica 2014/95/EÚ“).

Smernice vydané Európskou úniou upravujú vykazovanie *správy o hospodárení*. Tento pojem bol do národnej právnej úpravy prevzatý pod názvom *výročná správa*.

Podľa Európskeho parlamentu (2021) spoločnosti významne vplývajú na život v Európskej únii, pokiaľ ide o produkty, služby, pracovné miesta, príležitosti a pracovné podmienky, ľudské práva, zdravie, životné prostredie, inovácie, vzdelávanie a odbornú prípravu. Smernicou 2014/95/EÚ sa zmenilo vykazovanie informácií s cieľom zvýšiť transparentnosť v podnikaní a zodpovednosť v sociálnych a environmentálnych otázkach. Kundeliene a Leitoniene (2015) opísali transparentnosť v spoločenských vedách ako prevádzkovú charakteristiku miestnych orgánov, spoločností, organizácií a jednotlivcov, keď sú aktivity, plány, financovanie a iné dôležité informácie poskytnuté verejne a jasne.

Informácie vo výročnej správe môžu byť či už finančného, alebo nefinančného charakteru. *Finančné informácie* uvádzané vo výročnej správe sú najmä informácie vykázané v účtovnej závierke, ktorá je súčasťou výročnej správy. Účtovná jednotka prostredníctvom účtovnej závierky informuje používateľov o jej finančnej situácii, kde uvádza údaje o štruktúre majetku a zdrojov majetku. Vo výkaze ziskov a strát a v súvahe sú prezentované údaje, ktoré sa využívajú na sledovanie výkonnosti podniku, identifikáciu kľúčových oblastí podniku a presnejšie modelovanie prognóz. Prostredníctvom podrobnej finančnej analýzy podnik hodnotí efektívnosť svojej stratégie a prijíma rozhodnutia pre rozvoj svojho podnikania. Vo výročnej správe má podnik taktiež prezentovať finančné ukazovatele, pretože súčasne prispievajú k rozhodovaniu zainteresovaných strán.

Európska komisia považuje za dôležité, aby spoločnosti a finančné inštitúcie zlepšili kvalitu zverejňovania *nefinančných informácií*, a to najmä z toho dôvodu, aby boli investori lepšie informovaní o udržateľnosti svojich investícií. Nefinančné informácie umožňujú používateľom lepšie vnímať podnik z hľadiska informovania o významných aspektoch jeho činnosti.

V roku 2021 približne 6 000 najväčších spoločností v Európskej únii malo povinnosť zverejňovať nefinančné informácie podľa smernice 2014/95/EÚ o nefinančných informáciách (Európsky parlament, 2021). Európska komisia zverejnila usmernenia k zverejňovaniu nefinančných informácií v oznámení C/2017/4234 so zámerom pomôcť spoločnostiam pri zverejňovaní relevantných a užitočných nefinančných informácií, ktoré sa týkajú environmentálnej, sociálnej oblasti a oblasti riadenia.

Európska únia nastavila jasný kurz smerom k väčšej transparentnosti podnikania aj prostredníctvom akčného plánu. Transparentnosť podniku sa čoraz viac spája s aktivitami v oblasti spoločenskej zodpovednosti podnikov (angl. *Corporate Social Responsibility*, ďalej aj „CSR“). Európska komisia (2011) definuje CSR ako „*zodpovednosť podnikov za svoje vplyvy na spoločnosť*.“ Podniky sa môžu stať spoločensky zodpovednými pomocou integrácie sociálnych, environmentálnych, etických, spotrebiteľských a ľudských práv do svojich obchodných stratégií.

Realizovanie CSR je základom pre udržateľný rozvoj podniku s obrovským dopadom na ekonomické a sociálne aspekty fungovania spoločnosti (Pakšiová, 2016). Smernica 2014/95/EÚ poskytuje podnikom istú flexibilitu pri zverejňovaní relevantných informácií buď spôsobom, ktorý je pre nich najužitočnejší, alebo v samostatnej správe s využitím

vnútroštátnych, európskych alebo medzinárodných rámcov ako napríklad:

- Svetová iniciatíva pre vykazovanie (angl. Global Reporting Initiative - GRI),
- Rada pre účtovné štandardy udržateľnosti (angl. Sustainability Accounting Standards Board),
- Medzinárodný integrovaný rámec podávania správ (angl. International Integrated Reporting Council),
- Pracovná skupina pre zverejňovanie finančných informácií súvisiacich s klimatickými zmenami (angl. Task Force on Climate-related Financial Disclosures),
- Rámec podávania správ o hlavných princípoch Organizácie Spojených národov UN Global Compact,
- usmernenia OECD pre nadnárodné spoločnosti a
- norma Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu ISO 26000.

Podľa Svetovej iniciatívy pre vykazovanie, CSR pozostáva z troch pilierov: ekonomického, environmentálneho a sociálneho. Ekonomická oblasť sa týka priameho ekonomického vplyvu na zainteresované strany ako akcionárov, klientov, dodávateľov, zamestnancov a investorov. Naopak environmentálna oblasť súvisí s vplyvmi na životné prostredie, ako spotreba energie a emisie odpadu. Sociálny rozmer sa týka toho, či spoločnosti prejavujú zodpovednosť za blaho svojich zamestnancov (Hilmi a spol., 2021).

V roku 2019 Európska komisia predložila prostredníctvom Európskej zelenej dohody svoj zámer prehodnotiť vykazovanie nefinančných informácií podľa smernice 2014/95/EÚ. Schválením Zelenej dohody stanovila smer pre udržateľnejšie investície, napríklad do oblasti obnoviteľnej energie, biodiverzity alebo obehového hospodárstva.

Postupom času identifikovala niekoľko nedostatkov pri implementácii smernice 2013/34/EÚ, ktoré sa týkali porovnateľnosti, spoľahlivosti a relevantnosti poskytovaných nefinančných informácií. Následne bola vydaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa upravuje vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (ďalej aj „smernica 2022/2464“).

Smernicou 2022/2464 sa mení smernica 2013/34/EÚ, kde jej cieľom je harmonizácia a zlepšenie kvality zverejnených informácií v oblasti udržateľnosti. Týmto Európska komisia zavádza požiadavky na vykazovanie informácií o udržateľnosti namiesto nefinančných informácií, pretože prezentované informácie v správach podnikov nesú v

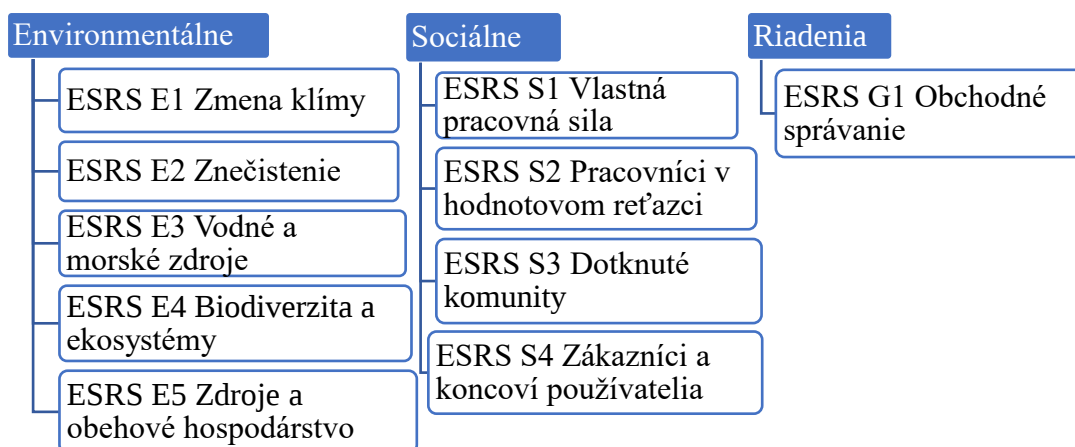
určitej miere aj finančný význam. Prostredníctvom správ o udržateľnosti podniky môžu prilákať investorov, ktorí lepšie porozumejú rizikám a príležitostiam v kontexte udržateľného hospodárstva. Na druhej strane vykazovaním informácií o udržateľnosti sa zvýši miera zodpovednosti podniku za svoj vplyv na spoločnosť a životné prostredie. Prostredníctvom výročných správ jednotlivé podniky majú povinnosť riešiť environmentálne práva, sociálne práva, ľudské práva a faktory riadenia od platnosti smernice.

Smernicu 2022/2464 budú musieť prvýkrát uplatniť veľké účtovné jednotky s viac ako 500 zamestnancami a subjekty verejného záujmu za účtovné obdobie 2024 vo výročných správach zverejnených v účtovnom období 2025. Spoločnosti s viac ako 250 zamestnancami, ktorých ročný obrat bude vyšší ako 40 miliónov eur alebo ich majetok bude v netto hodnote minimálne 20 miliónov eur budú musieť prvýkrát uplatniť smernicu za účtovné obdobie 2025 vo výročnej správe zverejnenej v účtovnom období 2026. Uplatňovať smernicu za účtovné obdobie 2026 budú musieť taktiež kótované malé a stredné podniky (okrem mikropodnikov), malé a menej zložité úverové inštitúcie a kaptívne poisťovne. A poslednou skupinou, ktorá musí uplatniť smernicu 2022/2464 najskôr za účtovné obdobie 2028 sú podniky mimo Európskej únie, ktoré dosiahli vyšší obrat než 150 miliárd eur v Európskej únii a držia svoj podiel minimálne v jednej dcérskej spoločnosti pôsobiacej v Európskej únii.

Európska poradná skupina pre finančné výkazníctvo (angl. European Financial Reporting Advisory Group, ďalej aj „EFRAG“) vypracovala návrhy európskych noriem. Normy vykazovania informácií o udržateľnosti majú zaistiť vykazovanie užitočných informácií, pretože ich základom majú byť zrozumiteľné, relevantné, overiteľné, porovnateľné a pravdivo podané informácie. Spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje smernica 2022/2464, budú musieť podávať správy podľa európskych štandardov podávania správ o udržateľnosti (angl. European Sustainability Reporting Standards, ďalej aj „ESRS“). S ohľadom na predmet daného štandardu vykazovania informácií o udržateľnosti sa ustanovujú podrobnejšie informácie, ktoré sú účtovné jednotky povinné zverejniť. Prvý súbor návrhu ESRS sa skladá z prierezových štandardov (angl. *Cross-cutting standards*) a aktuálnych štandardov (angl. *Topical standards*). Štandardy *ESRS 1 Všeobecné požiadavky* a *ESRS 2 Všeobecné zverejnenia* sú prierezovými štandardmi, ktoré sú prezentované ako neoddeliteľná súčasť každej správy o udržateľnosti. Na druhej strane aktuálne štandardy v schéme č.1 sú určené pre vykazovanie veľkým účtovným jednotkám s viac ako 500

zamestnancami a subjektom verejného záujmu.

Schéma č. 1: Aktuálne štandardy ESRS



Zdroj: vlastné spracovanie podľa EFRAG

Z environmentálnej oblasti podniky majú vykazovať informácie o zmiernení zmeny klímy, adaptácii na zmenu klímy, vodných a morských zdrojoch, využívaní zdrojov a obehovom hospodárstve, znečisťovaní, biodiverzite a ekosystémoch. Zo sociálnej oblasti by mal podnik zverejniť informácie o rovnakom zaobchádzaní, o vyrovnaných príležitostiach pre všetkých, o rodovej rovnosti a rovnoprávnej odmeny za rovnocennú prácu. Súčasne by mal prezentovať informácie o pracovných podmienkach, ako sú bezpečné zamestnanie, pracovný čas, primerané mzdy, sociálny dialóg, kolektívne vyjednávanie, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom, zdravie a bezpečnosť. Z oblasti ľudských práv by mal vykazovať informácie o všeobecnom dodržiavaní ľudských práv, základných slobôd, demokratických zásad. V oblasti riadenia by mal podnik informovať o podnikateľskej etike, podnikovej kultúre, politických zásadách a lobistických aktivitách, vzťahoch s obchodnými partnermi, systéme vnútornej kontroly a riadení rizík. Súčasne s tým má podávať informáciu o úlohách správnych, riadiacich a dozorných orgánov podniku.

Dôslednejšie vykazovanie špecifických vplyvov podniku zvyšuje transparentnosť a zodpovednosť za problémy. Môže viesť k cielenej činnosti a rozhodovaniu, ktoré pomáha zlepšovať dopady podniku a zároveň zvyšuje ich príspevok k trvalo udržateľnému rozvoju. (GRI, 2022) Normy vychádzajú z overených postupov medzinárodných rámcov, ako je Svetová iniciatíva pre vykazovanie (GRI) alebo Rada pre účtovné štandardy udržateľnosti, aby sa zlepšila porovnateľnosť informácií a redukovali sa nepravdivé údaje o ekologickosti výrobkov.

1.4 Svetová iniciatíva pre vykazovanie

Štruktúra výročnej správy by mala byť logická, aby pre používateľa mala výpovednú hodnotu. Jedným z najuznávanejších rámcov pre zostavenie výročnej správy je Svetová iniciatíva pre vykazovanie (angl. *Global Reporting Initiative*, ďalej aj „GRI“). GRI je nezávislá medzinárodná organizácia pomáhajúca podnikom a iným organizáciám prebrať zodpovednosť za ich dopady tým, že ponúka rámec pre podávanie správ o udržateľnosti. (GRI, 2022) V roku 2020 až 84 % z 250 najväčších spoločností sveta používa na podporu svojich správ o udržateľnosti aspoň nejaký druh usmernenia alebo štandardu GRI.

Štandardy pre podávanie správ sú zamerané na zabezpečenie zverejňovania informácií a pomáhajú zjednodušiť pochopenie, ako podniky ovplyvňujú sociálne a environmentálne záležitosti. Pre zvýšenie kvality a transparentnosti výročných správ definujú štandardy GRI niekoľko zásad, ktoré súvisia s obsahom správy. Medzi tieto zásady patria vyváženosť, presnosť a overiteľnosť. Štandardy GRI prispievajú k transparentnosti podniku a komunikácií prínosov a dopadov v oblasti udržateľnosti.

Štandardy GRI sa neustále vyvíjajú s cieľom predstaviť najlepší spôsob pre vytváranie správ o ekonomických, environmentálnych a sociálnych dopadoch. Štandardy sú štruktúrované ako súbor vzájomne súvisiacich štandardov. Od roka 2023 platí rámec GRI pozostávajúci z 37 štandardov rozdelených do troch kategórií: *Univerzálne štandardy*, *Sektorové štandardy* a *Tematické štandardy*.

Univerzálne štandardy zahŕňajú *GRI 1 o základoch*, *GRI 2 o všeobecnom zverejňovaní* a *GRI 3 o materiálnych témach*. Štandardom GRI 1 vieme zistiť účel štandardov GRI, pretože objasňuje kritické pojmy a vysvetľuje ako používať štandardy. Štandard GRI 2 obsahuje postup pre zverejňovanie informácií týkajúcich sa podniku, ako je jej činnosť, riadenie a zapojenie zainteresovaných strán. A štandard GRI 3 poskytuje podrobný návod, ako určiť materiálne témy a rovnako všetko, čo pomáha lepšie pochopiť prístup podniku k rôznym témam, o ktorých podáva správy (GRI, 2022).

Podnik musí pri určovaní svojich vecných tém použiť *sektorové štandardy*, ktorými sú štandardy *GRI 11 – Sektor ropy a zemného plynu*, *GRI 12 – Sektor uhlia* a *GRI 13 – Sektory poľnohospodárstva, akvakultúry a rybolovu*. Sektorové štandardy poukazujú na zverejnenia z tematických štandardov, ktoré má podnik vykazovať.

Tematické štandardy obsahujú štandardy z ekonomickej, environmentálnej a sociálnej oblasti. Štandardy z ekonomickej oblasti sa týkajú práve vplyvov podniku na

ekonomické podmienky jej zainteresovaných strán a zároveň ich vplyvov na ekonomické systémy na miestnej, národnej a globálnej úrovni. Štandardy z environmentálnej oblasti sú zamerané na dopady podniku v kontexte environmentálneho rozmeru udržateľnosti. Týkajú sa vplyvov podniku na živé a neživé prírodné systémy vrátane pôdy, vzduchu, vody a ekosystémov. Skupina štandardov, ktoré sú zamerané na sociálny rozmer udržateľnosti sa týkajú dopadov podniku na sociálne systémy, v ktorých podnik pôsobí. Cieľom sociálnych štandardov je odhaľovanie rôznych aspektov sociálnej politiky podniku voči zamestnancom, rešpektovania ľudských práv a vzťahov so zákazníkmi a dodávateľmi, ako aj úlohy podniku vo sfére národnej alebo miestnej politiky.

1.5 Obsah výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy

Štruktúru a formu výročnej správy v Slovenskej republike neupravuje žiadny právny predpis, a preto účtovná jednotka môže postupovať podľa vlastných noriem. V zákone o účtovníctve v § 20 v odseku 1 sa ustanovuje, že *„výročná správa obsahuje účtovnú závierku za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa a správu audítora k tejto účtovnej závierke, ak osobitný predpis neustanovuje inak.“* Preto obsah výročnej správy môžeme rozdeliť na tri časti:

- správa audítora,
- účtovná závierka účtovnej jednotky a
- ďalšie informácie o účtovnej jednotke.

Úlohou audítora je overiť verný a pravdivý obraz účtovnej závierky a jej súlad s výročnou správou. Audítor musí vyjadriť názor k informáciám vo výročnej správe danej účtovnej jednotky. Po vykonaní auditu vydáva audítor správu, ktorá je súčasťou výročnej správy podniku. Vyjadrením názoru audítora na účtovnú závierku podniku sa zvyšuje transparentnosť prezentovaných informácií.

1.5.1 Účtovná závierka ako súčasť výročnej správy

Podľa zákona o účtovníctve účtovnou závierkou rozumieme štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva. Patrí medzi najrelevantnejšie zdroje informácií, ktorú účtovné jednotky zostavujú a zverejňujú. Hlavným cieľom účtovnej závierky je poskytnúť informácie o finančnej situácii, výnosnosti a zmenách finančnej situácie účtovnej jednotky, ktoré sú užitočné pre používateľov v súvislosti s ich rozhodovaním (Juhászová a kol., 2021).

„Používatelia informácií z účtovnej závierky vyžadujú, aby informácie v účtovnej závierke zodpovedali skutočnosti a aby tak boli pre nich užitočné.“ (Šlosárová, Blahušiaková, 2020, str. 22). Účtovná jednotka zverejňuje informácie v účtovnej závierke podľa § 7 ods. 2 zákona o účtovníctve, podľa ktorého *„zobrazenie v účtovnej závierke je verné, ak obsah položiek účtovnej závierky zodpovedá skutočnosti a je v súlade s ustanovenými účtovnými zásadami a účtovnými metódami. Zobrazenie v účtovnej závierke je pravdivé, ak sú pri ňom použité účtovné zásady a účtovné metódy, ktoré vedú k dosiahnutiu verného zobrazenia skutočností v účtovnej závierke.“* A teda účtovná závierka je považovaná za relevantný zdroj informácií pre používateľov.

Preukázanie verného a pravdivého obrazu o skutočnostiach v účtovnej závierke má svoju predpísanú štruktúru, ktorú stanovujú národná právna úprava Slovenskej republiky a nadnárodná úprava. Pretože účtovná závierka tvorí jeden štruktúrovaný celok, informácie v nej zverejnené sa prezentujú na základe príslušných právnych noriem, t. j. podľa zákona o účtovníctve, opatrení Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorými sa upravujú účtovné závierky pre jednotlivé typy účtovných jednotiek, a podľa požiadaviek ďalších všeobecne záväzných predpisov Slovenskej republiky.

Účtovná jednotka, ktorá má povinnosť auditu, musí zostaviť účtovnú závierku v sústave podvojného účtovníctva podľa zákona o účtovníctve. Okrem všeobecných náležitostí účtovnú závierku tvoria súčasti:

- súvaha,
- výkaz ziskov a strát a
- poznámky.

Súvaha je jedným z najdôležitejších výkazov účtovnej závierky. Informácie zverejňované v súvahe premietajú obraz o finančnej situácii účtovnej jednotky ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Šlosárová a kol. (2016) charakterizujú súvahu ako formalizovaný prehľad majetku účtovnej jednotky, ktorý sa člení na druhy majetku a zdroje majetku v peňažnom vyjadrení k určitému dátumu za bežné účtovné obdobie a za predchádzajúce účtovné obdobie. Majetok možno triediť podľa časového hľadiska na dlhodobý alebo krátkodobý, podľa charakteru na hmotný či nehmotný a podľa pôsobenia v prevádzkovom cykle na obežný alebo neobežný majetok. Zdroje majetku delíme na vlastné zdroje krytia (vlastné imanie) a na cudzie zdroje krytia (záväzky) účtovnej jednotky. Záväzky rozlišujeme podľa časového charakteru a v súvahe sa vykazujú ako dlhodobé

a krátkodobé závazky.

Druhým formalizovaným prehľadom účtovnej závierky je výkaz ziskov a strát. Zahrňuje výnosy a náklady účtovnej jednotky za účtovné obdobie v peňažnom vyjadrení v požadovanom členení tak, aby bolo zrejmé, ako vznikol výsledok hospodárenia za toto obdobie (Šlosárová a kol., 2016). Informácie o ekonomickej výkonnosti účtovnej jednotky sú vykázané vždy len za jedno účtovné obdobie, ktorým je kalendárny rok alebo hospodársky rok. Tento výkaz slúži aj na posúdenie efektívnej činnosti účtovnej jednotky za účtovné obdobie a na posúdenie rentability účtovnej jednotky pri vykazovaní zisku alebo straty.

V znení zákona o účtovníctve poslednou súčasťou účtovnej závierky sú poznámky. Obsahovou náplňou tejto súčasti sú informácie, ktoré vysvetľujú a dopĺňajú súvahu a výkaz ziskov a strát, čím sa dotvára pohľad na účtovnú jednotku. Ide napríklad o informácie týkajúce sa použitia účtovných zásad a účtovných metód a informácie o skutočnostiach, ktoré sa nevykazujú v ostatných súčastiach účtovnej závierky. Veľká účtovná jednotka má povinnosť vykazovať v poznámkach aj informácie o peňažných tokoch, prehľad o pohybe vlastného imania a ďalšie informácie dopĺňajúce obraz o finančnej situácii účtovnej jednotky za bežné a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

Účtovné jednotky postupujúce podľa IFRS v znení prijatom Európskou úniou zostavujú účtovnú závierku, ktorú upravuje medzinárodný účtovný štandard IAS 1 (Tumpach, 2018). Hlavnými súčasťami účtovnej závierky sú podľa IAS 1 výkaz o finančnej situácii, výkaz ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku, výkaz zmien vlastného imania, výkaz peňažných tokov a poznámky.

Výkaz o finančnej situácii (súvaha) je výkaz, v ktorom účtovná jednotka prezentuje svoj majetok, záväzky a vlastné imanie. Svoj majetok a záväzky vykazuje ako krátkodobý/ dlhodobý, príp. v poradí podľa likvidnosti, ak sa tým poskytnú spoľahlivé informácie. Výkaz ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku je výkaz o výkonnosti účtovnej jednotky, ktorá súvisí s jej ziskovosťou. Základnými položkami sú výnosy a náklady, ktoré spĺňajú definície a podmienky vykázania podľa IFRS v znení prijatom Európskou úniou. Položky výnosov a nákladov vykázaných za účtovné obdobie sú spravidla zahrnuté do výsledku hospodárenia, ktorý účtovná jednotka tiež v tomto výkaze prezentuje. Výkaz zmien vlastného imania môžeme považovať za výkaz, ktorý podrobne vysvetľuje zmeny položiek vlastného imania alebo zmeny vo vlastnom imaní, iné ako tie, ktoré sú výsledkom

transakcií s vlastními konajúcimi v rámci svojich právomocí.

Výkaz peňažných tokov je upravený štandardom IAS 7 – *Výkazy peňažných tokov*, pričom „cieľom tohto štandardu je vyžadovať poskytovanie informácií o historických zmenách v peňažných prostriedkoch a peňažných ekvivalentoch účtovnej jednotky prostredníctvom výkazu peňažných tokov, v ktorom sa peňažné toky za dané obdobie členia na toky z prevádzkových, investičných a finančných činností.“ Poznámky chápeme ako prehľad, v ktorom sa najmä vyžaduje vyhlásenie o súlade s IFRS, významné účtovné zásady a účtovné metódy uplatňujúce účtovnou jednotkou, doplňujúce informácie k údajom prezentovaným v súvahe, výkaze ziskov a strát, výkaze zmien vlastného imania a vo výkaze peňažných tokov a ostatné informácie.

1.5.2 Povinné informácie prezentované vo výročnej správe

Výročná správa nie je ohraničená z hľadiska rozsahu, ale z hľadiska obsahu je účtovná jednotka povinná prezentovať minimálne predpísané povinné informácie. Po transpozícii smernice 2013/34/EÚ zákon o účtovníctve predpisuje *základnú obsahovú náplň*, ktorá by mala byť zverejnená vo výročnej správe účtovnej jednotky. Podľa § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve by účtovná jednotka mala vo výročnej správe zverejňovať:

- údaje o vývoji účtovnej jednotky, o stave, v ktorom sa nachádza, a o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená; poskytuje sa vo forme vyváženej a obsiahlej analýzy stavu a prognózy vývoja a obsahuje dôležité finančné a nefinančné ukazovatele vrátane informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie a na zamestnanosť, s poukázaním na príslušné údaje uvedené v účtovnej závierke,
- informácie o udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa,
- informácie o predpokladanom budúcom vývoji činnosti účtovnej jednotky,
- údaje o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja,
- informácie o nadobúdaní vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky,
- informácie o návrhu na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty a
- údaje o organizačnej zložke v zahraničí.

Výročné správy jednotlivých účtovných jednotiek majú obsahovať aj požadované údaje podľa osobitných predpisov. Ak účtovná jednotka emitovala cenné papiere, ktoré boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, vyhotovuje účtovná jednotka výročnú správu, kde okrem základnej obsahovej náplne uvedie aj *správu o riadení* a prípadne aj *opis politiky rozmanitosti*. Do správy o riadení musí účtovná jednotka zahrnúť zákonom stanovené informácie, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Informácie povinne zverejňované v správe o riadení

§ 20 ods.6	odkaz na kódex o riadení spoločnosti, ktorý sa na ňu vzťahuje alebo ktorý sa rozhodla dodržiavať pri riadení, a údaj o tom, kde je kódex o riadení spoločnosti verejne dostupný
	všetky významné informácie o metódach riadenia a údaj o tom, kde sú informácie o metódach riadenia zverejnené
	informácie o odchýlkach od kódexu o riadení spoločnosti a dôvody týchto odchýlok alebo informáciu o neuplatňovaní žiadneho kódexu riadenia spoločnosti a dôvody, pre ktoré sa tak rozhodla
	opis hlavných systémov vnútornej kontroly a riadenia rizík vo vzťahu k účtovnej závierke
	informácie o činnosti valného zhromaždenia, jeho právomociach, opis práv akcionárov a postupu ich vykonávania
	informácie o zložení a činnosti orgánov spoločnosti a ich výborov
§ 20 ods.7	štruktúra základného imania s údajmi o cenných papieroch, ktoré neboli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v žiadnom členskom štáte alebo štáte Európskeho hospodárskeho priestoru s uvedením druhov akcií, opisu práv a povinností s nimi spojených pre každý druh akcií a ich percentuálny podiel na celkovom základnom imaní
	obmedzenia prevoditeľnosti cenných papierov
	informácie o kvalifikovanej účasti na základnom imaní podľa osobitného predpisu
	majitelia cenných papierov s osobitnými právami kontroly s uvedením opisu týchto práv
	obmedzenia hlasovacích práv
	dohody medzi majiteľmi cenných papierov, ktoré sú jej známe a ktoré môžu viesť k obmedzeniam prevoditeľnosti cenných papierov a obmedzeniam hlasovacích práv
	pravidlá upravujúce vymenovanie a odvolanie členov štatutárneho orgánu a zmenu stanov
	právomoci štatutárneho orgánu, najmä právomoci rozhodnúť o vydaní akcií alebo spätnom odkúpení akcií
	informácie o významných dohodách, ktorých je zmluvnou stranou a ktoré nadobúdajú účinnosť, menia sa alebo ktorých platnosť sa skončí v dôsledku zmeny jej kontrolných pomerov, ku ktorej došlo v súvislosti s ponukou na prevzatie, a o jej účinkoch s výnimkou prípadu, ak by ju ich zverejnenie vážne poškodilo; táto výnimka sa neuplatní, ak je povinná zverejniť tieto údaje v rámci plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi

	informácie o všetkých dohodách uzatvorených medzi účtovnou jednotkou a členmi jej orgánov alebo zamestnancami, na ktorých základe sa im má poskytnúť náhrada, ak sa ich funkcia alebo pracovný pomer skončí vzdaním sa funkcie, výpoveďou zo strany zamestnanca, ich odvolaním, výpoveďou zo strany zamestnávateľa bez uvedenia dôvodu alebo sa ich funkcia alebo pracovný pomer skončí v dôsledku ponuky na prevzatie
--	--

Zdroj: zákon o účtovníctve § 20 ods. 6 písm. a) – g) a ods. 7 písm. a) – j)

Po splnení požiadaviek stanovených zákonom o účtovníctve, účtovná jednotka, emitent cenných papierov, do svojej výročnej správy zahrnie aj *opis politiky rozmanitosti*, ktorú realizovala účtovná jednotka v správnych orgánoch, riadiacich orgánoch a dozorných orgánoch, predovšetkým vo vzťahu k veku, pohlaviu, vzdelaniu a profesijným skúsenostiam členov týchto orgánov, ďalej ciele jej politiky, spôsob vykonávania a dosiahnuté výsledky vo vykazovanom období.

Ak účtovná jednotka je subjektom verejného záujmu, pričom jej priemerný počet zamestnancov je viac než 500, tak má povinnosť uviesť vo výročnej správe *nefinančné informácie* o vývoji, konaní, pozícii a o vplyve činnosti na environmentálnu, sociálnu a zamestnaneckú oblasť. Výročná správa má zahŕňať aj informáciu o dodržiavaní ľudských práv a o boji proti korupcii a úplatkárstvu. Táto časť výročnej správy má obsahovať najmä údaje uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Nefinančné informácie povinne zverejňované vo výročnej správe

§ 20 ods.9	stručný opis obchodného modelu
	opis a výsledky používania politiky, ktorú účtovná jednotka uplatňuje v oblasti spoločenskej zodpovednosti vrátane uplatňovaných postupov náležitej starostlivosti
	opis hlavných rizík vplyvu účtovnej jednotky na oblasť spoločenskej zodpovednosti vyplývajúceho z činnosti účtovnej jednotky, ktorý by mohol mať nepriaznivé dôsledky, a ak je to primerané aj opis obchodných vzťahov, produktov alebo služieb, ktoré účtovná jednotka poskytuje, a opis spôsobu, akým účtovná jednotka tieto riziká riadi
	významné nefinančné informácie o činnosti účtovnej jednotky podľa jednotlivých činností
	odkaz na informácie o sumách vykázaných v účtovnej závierke a vysvetlenie týchto súm z hľadiska vplyvov na oblasť spoločenskej zodpovednosti, ak je to vhodné

Zdroj: zákon o účtovníctve § 20 ods. 9

Veľká účtovná jednotka a zároveň subjekt verejného záujmu pôsobiaci v ťažobnom priemysle alebo v ťažení prirodzených lesov má z pohľadu účtovníctva značnú povinnosť pri vykazovaní informácií vo výročnej správe. V znení § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve má predpísané vyhotovovať výročnú správu, kde okrem prezentovania základnej obsahovej náplne a nefinančných informácií má za úlohu zahrnúť aj *ročnú správu o platbách orgánom*

verejnej moci. Správa by mala obsahovať informácie uvedené v tabuľke č. 4 a zároveň zahŕňať druhy platieb porovnateľné s platbami, ktoré zverejňuje podnik zúčastňujúci sa iniciatívy pre transparentnosť v ťažobnom priemysle. Cieľom vykazovania ročnej správy o platbách je zabezpečenie vyššej transparentnosti platieb vládam v členskom štáte, v ktorom podniky pôsobia. Takéto podniky pôsobia prevažne v krajinách bohatých na prírodné zdroje, nerasty, ropu, zemný plyn a pralesy. Zákonná povinnosť vykazovania sa vzťahuje na každoročné zverejňovanie platieb uhrádzaných vládam, ktoré sú významné, teda presahujú sumu 100 000 eur.

Tabuľka č. 4: Informácie povinne zverejňované v ročnej správe o platbách

celková suma platieb poskytnutých jednotlivému orgánu verejnej moci v členení podľa druhu platby,
platby vzťahujúce sa k projektu, ak je možné ich priradiť k projektu, ich celková suma a celková suma v členení podľa druhu platby; platby, ku ktorým je účtovná jednotka zaviazaná a nedajú sa priradiť k projektu, sa nemusia priradiť k projektu a môžu sa uviesť osobitne,
platby vykonané nepeňažným plnením vrátane vyjadrenia ich peňažnej hodnoty, pričom sa zverejní aj obsah a rozsah nepeňažného plnenia a opíše sa, ako bolo vyjadrenie peňažnej hodnoty tohto plnenia určené,
vyhlásenie štatutárneho orgánu účtovnej jednotky podpísané oprávnenou osobou, že správa o platbách poskytuje verný obraz o platbách.

Zdroj: zákon o účtovníctve § 20b

Účtovné jednotky so statusom „subjekt verejnej správy“ nadobúdajú povinnosť prezentovania výročných správ alebo konsolidovaných výročných správ s osobitnými informáciami podľa § 22b zákona o účtovníctve. Zverejňujú okrem základných informácií aj ďalšie informácie uvedené v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5: Informácie zverejňované subjektom verejnej správy

informácie o kapitole štátneho rozpočtu, obci, vyššom územnom celku alebo o organizáciách konsolidovaného celku,
informácie o geografických údajoch, demografických údajoch, histórii, pamiatkach a symboloch obce alebo o symboloch vyššieho územného celku,
údaje o plnení úloh obce alebo vyššieho územného celku v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry, dopravy, územného plánovania a hospodárstva,
informácie o plnení úloh ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Zdroj: zákon o účtovníctve § 22b ods. 3 písm. a) – e)

Účtovná jednotka, ktorá prijala podiel zaplatenej dane za účtovné obdobie v sume vyššej ako 35 000 eur, má povinnosť overenia účtovnej závierky a výročnej správy audítorom za obdobie, v ktorom boli takto získané finančné prostriedky použité. Vo výročnej správe uvedie táto právnická osoba štandardne svoju účtovnú závierku spolu so správou audítora. Podľa § 20 ods. 16 zákona o účtovníctve musí byť obsahom výročnej správy aj:

- prehľad vykonávaných činností alebo projektov za účtovné obdobie s uvedením ich vzťahu k účelu založenia účtovnej jednotky,
- prehľad výnosov (príjmov) v členení podľa zdrojov,
- prehľad nákladov (výdavkov) v členení podľa jednotlivých druhov činností, účelu alebo projektov, s osobitným vyčíslením nákladov (výdavkov) na správu a
- návrh vysporiadania výsledku hospodárenia, informácia o predpokladanom budúcom vývoji činnosti účtovnej jednotky.

Účtovné jednotky zostavujúce svoju účtovnú závierku podľa IFRS musia vo svojej správe o hospodárení, teda výročnej správe, prezentovať informácie vývoja a výkonnosti podnikateľskej činnosti spolu s opisom základných rizík a neistôt s komplexnou analýzou, finančné a nefinančné ukazovatele výkonnosti, informácie týkajúce sa environmentálnych a zamestnaneckých záležitostí, pravdepodobný budúci vývoj podniku, činnosti v oblasti výskumu a vývoja, informácie o nadobudnutí vlastných akcií a informácie o existencii pobočiek, informácie o využívaní finančných nástrojov.

1.6 Lehoty zostavenia a uloženia výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy

Transparentnosť podniku závisí teda od relevantných informácií zverejňovaných cez finančné výkazy, výročnú správu, webové stránky alebo tiež cez rôzne komunikačné kanály. Transparentný podnik poskytuje informácie minimálne v zákonom určenom rozsahu a termíne, čím preukazuje dodržiavanie legislatívy a opodstatnenosť svojej existencie, jeho ochotu uplatnenia svojej zvolenej stratégie, záujem vlastníkov a vrcholového manažmentu zabezpečiť dlhodobú stabilitu (Okruhlica, 2018). Smernice Európskej únie pomáhajú zabezpečiť dostupnosť informácií pre široký okruh používateľov, kde práve prostredníctvom prvej smernice Európskej únie (68/151/EEC) bola deklarovaná povinnosť sprístupnenia údajov a dokumentov v registri pre každého záujemca o tieto informácie. Z tejto smernice vychádza aj obchodný zákonník v slovenskej právnej úprave, ktorý dopomohol

k jednoduchšiemu získaniu informácií o momentálnom stave podniku. Od roku 2014 sú dostupné účtovné závierky a tiež výročné správy podnikov v registri účtovných závierok.

Lehoty zostavenia a zverejnenia výročnej správy a účtovnej závierky sú určené právnymi predpismi. Podľa Obchodného zákonníka lehota na zostavenie výročnej správy trvá šesť mesiacov od dátumu skončenia účtovného obdobia. Konatelia alebo predstavenstvo majú povinnosť predložiť valnému zhromaždeniu na prerokovanie výročnú správu spolu s riadnou alebo mimoriadnou účtovnou závierkou. Výročná správa sa po schválení následne uloží do registra účtovných závierok. Hoci účtovná jednotka môže uložiť výročnú správu neskôr než je dátum uloženia účtovnej závierky, nesmie však prekročiť lehotu uloženia výročnej správy a to do jedného roka od skončenia účtovného obdobia.

Lehota na zostavenie účtovnej závierky je šesť mesiacov odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Pre účely predloženia daňového priznania je daňovník povinný zostaviť účtovnú závierku za zdaňovacie obdobie do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Účtovné jednotky majúce povinnosť overenia účtovnej závierky štatutárnym audítorom, zverejňujú aj správu audítora. Správa audítora o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou sa zahrnie do výročnej správy. Podľa § 19 ods. 3 zákona o účtovníctve vykonanie auditu účtovnej závierky spolu s výročnou správou auditovanej spoločnosti je stanovené do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré bola účtovná závierka zostavená. V prípade, ak by účtovná jednotka chcela zmeniť obsah už publikovanej výročnej správy, do registra účtovných závierok sa uloží nová výročná správa, pričom sa zverejní aj dodatok správy audítora.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

V súčasnosti je spoločenskej zodpovednosti podnikov pripisovaná významná dôležitosť. Verejnosť podnecuje vyvíjať tlak na podniky, aby riešili najmä otázky životného prostredia a spoločnosti ako celku. Podniky môžu zvýšiť transparentnosť a užitočnosť informácií prezentovaných v účtovnej závierke, ak sa vo výročnej správe venujú témam spoločenskej zodpovednosti.

Hlavným cieľom diplomovej práce je zmapovanie a následná analýza informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek v kontexte zvýšenia transparentnosti a užitočnosti informácií prezentovaných v účtovnej závierke. K naplneniu stanoveného cieľa sme si určili aj jednotlivé čiastkové ciele:

- vymedziť pojem výročná správa,
- oboznámiť, aké účtovné jednotky sú povinné zostavovať výročnú správu,
- vymedziť obsah výročnej správy podľa príslušnej právnej úpravy,
- analyzovať výročné správy vybraných účtovných jednotiek,
- vyhodnotiť informácie prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek.

Pre dosiahnutie hlavného cieľa práce sme aplikovali rôzne metódy skúmania. V teoretickej časti diplomovej práci sme sa zamerali na dosiahnutie prvých troch čiastkových cieľov. Pomocou metódy syntézy sme vymedzili teoretické pojmy. Predovšetkým sme čerpali informácie zo slovenskej a zahraničnej odbornej literatúry, vrátane príslušných legislatívnych noriem. Využitím metódy selekcie sme vybrali konkrétne účtovné jednotky podľa stanoveného parametra. Vybrané účtovné jednotky podliehajú povinnosti auditu účtovnej závierky spolu s výročnou správou.

V praktickej časti sme sa venovali analyzovaniu výročných správ vybraných účtovných závierok za účtovné obdobie kalendárny rok 2021. Pomocou metódy komparatívnej analýzy sme skúmali, či zvolené účtovné jednotky uvádzajú informácie vo výročnej správe v súlade s právnou úpravou a ako tieto informácie vplývajú na zvýšenie transparentnosti a užitočnosti informácií uvedených v účtovnej závierke. Pomocou syntézy sme zhrnuli získané poznatky a formulovali sme relevantné závery.

3 Výsledky práce a diskusia

V poslednej časti diplomovej práce sa zameriame na analýzu výročných správ vybraných účtovných jednotiek za účtovné obdobie 2021. Na analýzu sme vybrali prezentované informácie vo výročných správach spoločnosti Rajo s. r. o., štátneho podniku LESY Slovenskej republiky a spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. Výročné správy vybraných účtovných jednotiek, z ktorých sme čerpali informácie, sú uložené v registri účtovných závierok.

Vzhľadom na to, že výročné správy nemajú zákonne predpísanú formu vykazovania informácií, tak budeme skúmať vykázané informácie podľa zákonnej povinnosti. Základnými informáciami vybraných účtovných jednotiek sú informácie uvedené v § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve. Podľa tohto spoločného znaku sme analyzovali jednotlivé informácie vo výročných správach. Vybrané účtovné jednotky by mali prezentovať:

- A) informácie o vývoji účtovnej jednotky (stav, významné riziká a neistoty, prognózy vývoja, finančné a nefinančné ukazovatele, vplyv podnikateľskej činnosti na životné prostredie, vplyv podnikateľskej činnosti na zamestnanosť)
- B) informácie o významných udalostiach po skončení účtovného obdobia 2021
- C) informácie o budúcom vývoji účtovnej jednotky,
- D) informácie o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja,
- E) návrh o rozdelení zisku alebo vyrovnaní straty,
- F) údaje požadované podľa osobitných predpisov,
- G) informácie o organizačnej zložke v zahraničí.

3.1 Analýza výročnej správy účtovnej jednotky Rajo s. r. o.

3.1.1 Charakteristika účtovnej jednotky Rajo s. r. o.

Spoločnosť Rajo s. r. o. je podnikateľskou účtovnou jednotkou pôsobiacou na Slovensku. Začiatky podnikateľskej činnosti siahajú do roku 1949, kedy ako zoštatnený podnik menom *Bratislavské mliekarne n. p.* riadil závody v Bratislave. Podnik od toho času prešiel rôznymi názvami ako *Západoslovenské mliekarne n. p.* (1960 – 1972), *Milex n. p.* (1972 – 1992), *MILEX Slovakia, a. s.* (1992 – 1993), *MILEX Schärddinger Slovakia, a. s.* (1993 – 1996), až napokon bola pomenovaná podľa svojho úspešného produktu RAJO. Koncom účtovného obdobia 2021 spoločnosť zmenila svoju právnu formu z akciovej spoločnosti na spoločnosť s ručením obmedzeným. V tabuľke č. 6 uvádzame základné

informácie o účtovnej jednotke, ktoré sú uverejnené v Obchodnom registri.

Tabuľka č. 6: Základné informácie o účtovnej jednotke Rajo s. r. o.

Obchodné meno:	Rajo s. r. o.
Sídlo:	Studená 35, 823 55 Bratislava
Identifikačné číslo:	31329519
Deň zápisu do Obchodného registra:	1. 8. 1992
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Štatutárny orgán:	konatelia
Základné imanie:	30 748 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Obchodného registra Slovenskej republiky

Aktuálne podnik Rajo s. r. o. patrí medzi dcérske účtovné jednotky nemeckej spoločnosti MEGGLE Group GmbH, ktorá vlastní 100 % podielu spoločnosti. Za účtovné obdobie 2021 spoločnosť Rajo s. r. o. vlastnila 100 % podielu v podniku Meggle s. r. o. v Českej republike a v podniku MEGGLE Kft. v Maďarsku. Za účtovné obdobie 2021 mala spoločnosť Rajo s. r. o. podstatný vplyv 24 % v spoločnosti LeHA GmbH pôsobiacej v Rakúsku. Na spoločnosť sa nevťahuje povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, pretože má oslobodenie podľa zákona o účtovníctve § 22 ods. 8, pričom povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky a konsolidovanej výročnej správy zaniká, ak materská účtovná jednotka je zároveň dcérskou účtovnou jednotkou.

Tabuľka č. 7: Hodnoty pre zatriedenie účtovnej jednotky Rajo s. r. o.

	Hodnota za účtovné obdobie 2021	Hodnota za účtovné obdobie 2020
Majetok (netto)	84 095 924 €	76 437 205 €
Čistý obrat	188 198 664 €	180 321 042 €
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	421	430

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky Rajo s. r. o.

V tabuľke č. 7 môžeme vidieť, že spoločnosť Rajo s. r. o. spĺňa kritéria veľkej účtovnej jednotky podľa § 2 ods. 8 zákona o účtovníctve. Účtovná jednotka uplatňuje účtovné princípy a postupy účtovania v súlade so zákonom o účtovníctve a s platnými postupmi účtovania pre veľké účtovné jednotky v Slovenskej republike. Podľa § 19 zákona o účtovníctve účtovná jednotka má povinnosť overenia účtovnej závierky štatutárnym audítorom a súčasne povinnosť overenia výročnej správy.

Hlavnou podnikateľskou činnosťou spoločnosti Rajo s. r. o. je výroba mliečnych výrobkov, ovocných štiav a výrobkov z rastlinného tuku. V súvislosti s mliečnymi výrobkami podnik nakupuje a spracováva mlieko. Príjmy z podnikateľskej činnosti nezávisia len od slovenského trhu, ale aj od zahraničného predaja, pretože podnik exportuje svoje výrobky do krajín Európskej únie, ale aj mimo nej. V účtovnom období 2021 podiel exportu predstavoval 38 % na celkových tržbách.

3.1.2 Analýza informácií vo výročnej správe Rajo s. r. o. za účtovné obdobie 2021

Vo výročnej správe za účtovné obdobie 2021 spoločnosť zverejnila správu audítora, účtovnú závierku zostavenú za účtovné obdobie 2021 a ďalšie zákonom povinné informácie. Spoločnosť patrí medzi účtovné jednotky, ktoré majú za povinnosť uvádzať vo výročnej správe len informácie podľa § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve. Podľa národnej právnej úpravy výročná správa nemá predpísanú formu, preto si spoločnosť Rajo s. r. o. zvolila vlastnú štruktúru jej zostavenia.

Po overení výročnej správy audítorská spoločnosť podala správu audítora, v ktorej potvrdzuje súlad výročnej správy s účtovnou závierkou. Podľa správy audítora spoločnosť Rajo s. r. o. zostavila výročnú správu v súlade s jej účtovnou závierkou a zároveň spoločnosť uvádza všetky potrebné informácie vo výročnej správe, ktoré právne predpisy vyžadujú. Prostredníctvom správy audítora zvýšil transparentnosť informácií v účtovnej závierke a vo výročnej správe.

A) Informácie o vývoji účtovnej jednotky

Vo výročnej správe za účtovné obdobie 2021 spoločnosť Rajo s. r. o. zhrnula svoje príležitosti a riziká, ktorými bola ovplyvnená počas účtovného obdobia. Uvádza vplyv pandemickej krízy na podnikanie spoločnosti. Zavedenie početných opatrení a dôsledné testovanie mali za následok zníženie ohrozenia zamestnancov a zabránenie odstavenia výrobných liniek. Pomocou „supply chain management“ (v preklade manažment dodávateľských sietí) sa podnik snažil stabilizovať situáciu, pretože práve dodávateľské reťazce opakovane zlyhávali.

Medzi ďalšie udalosti, ktoré ovplyvnili podnikateľskú činnosť Rajo s. r. o. patrí komoditný trh s mliekom. V druhej polovici účtovného obdobia 2021 produkcia mlieka v Európe klesla, čo spôsobilo nárast cien surového mlieka, tuku a odstredivého mlieka. Zvýšenie cien pocítila spoločnosť aj pri vstupoch výroby, kde v niektorých prípadoch ceny

vzrástli dvojnásobne. Aj napriek tomu spoločnosť uvádza, že dokázala rásť vďaka jej exportu nových produktov s vysokou pridanou hodnotou a príchodom na trh v Číne, Rusku a Ukrajine. Na domácom trhu naopak výrazný nárast nákladov ovplyvnil ziskovosť podniku. Zvýšenie cien vstupov spoločnosti sa odzrkadlilo na hospodárení najmä v poslednom kvartáli, kde spoločnosť pocítila pokles tržieb. Napriek zvýšeniu nákladov, podnik dokázal ustáť náhlu zmenu faktorov v podnikaní, čo môže byť spôsobené práve vhodne zvolenou stratégiou manažmentu podniku. Na základe informácií, ktoré uvádza spoločnosť o vývoji účtovnej jednotky vieme posúdiť, že účtovná jednotka v čase krízy bola schopná udržať svoju podnikateľskú činnosť.

Vplyv činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie

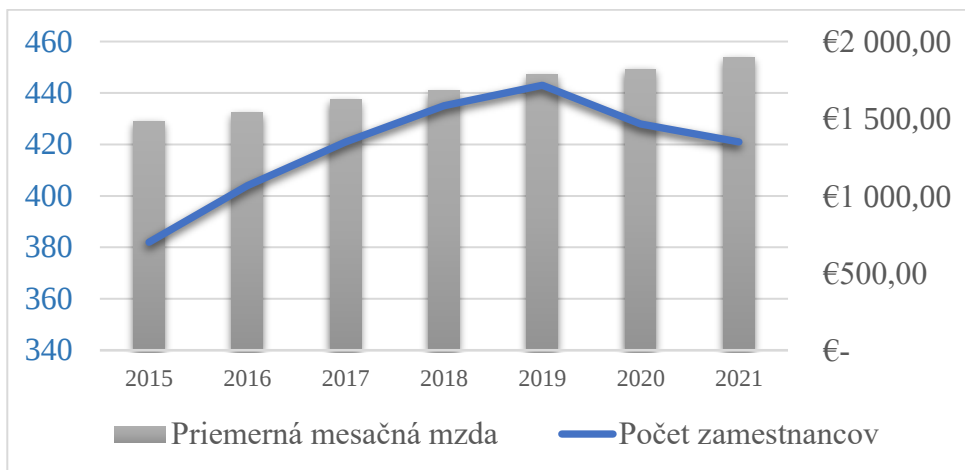
Spoločnosť rieši otázky trvalej udržateľnosti, a preto mnohé z jej investícií smerovali k zlepšeniu životného prostredia. Postupovala podľa normy ISO 14001:2015, ktorá ustanovuje rámec a ustanovenia pre vytvorenie systému environmentálneho manažérstva. Spoločnosť začala využívať metódu Life Cycle Assessment, čo v preklade znamená „posudzovanie životného cyklu“ alebo „analýza životného cyklu“. Metóda analýzy životného cyklu meria dopady na životné prostredie prepojené so životným cyklom produktu, procesu alebo služby (Golsteijn, 2022). V súvislosti s tým spoločnosť Rajo s. r. o. vo svojej výročnej správe oboznamuje používateľov o ekologickom balení svojich produktov a vytvorení systému manažmentu surovín. Na základe metódy životného cyklu spoločnosť prehodnotila PET balenia na niektorých produktoch a zamenila ich za kartónové obaly, čím výrazne znížila spotrebu plastu. Uvádza dodávateľa obalov – spoločnosť Tetra Pak, ktorá drží v platnosti certifikát FSC za zodpovedné obhospodarovanie lesov a certifikát Bonsucro za environmentálnu a sociálnu udržateľnosť pri výrobe a získavaní cukrovej trstiny. Spoločnosť Rajo s. r. o. uviedla, že 88 % použitých materiálov bolo vyrobených z obnoviteľných zdrojov.

Vplyv činnosti účtovnej jednotky na zamestnancov

Vo svojej výročnej správe spoločnosť Rajo s. r. o. uvádza počet zamestnancov a ich priemerné mesačné mzdy za posledných 7 účtovných období. V grafe č. 1 môžeme vidieť vývoj miezd spoločnosti Rajo s. r. o. od účtovného obdobia 2015 do konca účtovného obdobia 2021. V účtovnom období 2021 v spoločnosti pracovalo 421 zamestnancov s priemernou mesačnou mzdou 1 898 eur. Súčasne vo svojej výročnej správe spoločnosť informuje o investovaní do vzdelávacích aktivít. Za účtovné obdobie 2021 investovala

spoločnosť sumu 53 000 eur a v nasledujúcom účtovnom období plánuje investovať do vzdelávacích aktivít sumu 61 000 eur.

Graf č. 1: Vývoj účtovnej jednotky Rajo s. r. o. – personálna oblasť



Zdroj: vlastné spracovanie podľa výročnej správy Rajo s. r. o. za účtovné obdobie 2021

Podnik buduje dôveru u zainteresovaných strán práve svojimi kvalitnými produktmi, čo sa môže odrážať aj na jeho ziskovosti. Poukázanie na produkty, ktoré sú kvalitné a spoľahlivé zvyšuje ich dopyt na trhu. Kvalitu svojich výrobkov spoločnosť zabezpečuje práve prostredníctvom získaných certifikátov. Za účtovné obdobie 2021 spoločnosť Rajo s. r. o. držala v platnosti certifikáty: IFS Food 6, ISO 9001:2015, RSPO, KOSHER a HALAL. Spoločnosť je pravidelnej kontrolovaná pre platnosť svojich certifikátov, preto musí spĺňať náročné podmienky súvisiace s kvalitou, legálnosťou a bezpečnosťou produktov a dodržiavaním etických noriem. Podnik si uvedomuje, že práve certifikovaním svojich produktov dokáže výrazne zlepšiť reputáciu spoločnosti a to nie len u svojich zákazníkov, ale aj svojich dodávateľov.

V účtovnom období 2021 spoločnosť Rajo s. r. o. bola tiež aktívna vo svojich projektoch, ako je zvyšovanie udržateľnosti alebo manažment nákupu surovín. Spoločnosť tiež podporuje ochranu životného prostredia, a preto prispela rôznymi inováciami produktov. Vďaka zmene balenia svojich produktov ako UHT mlieko a PROBIA Nature DRINK dosiahla spoločnosť zníženie uhlíkovej stopy až o 21 % oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Podnik uvádza, že 88 % použitých obalov pozostáva z obnoviteľných zdrojov, čo samozrejme prispieva k ochrane životného prostredia.

Jedna z jej hlavných činností je výroba mliečnych produktov, preto svoje portfólio inovovaných produktov prezentuje vo svojej výročnej správe. Predstavila výrobky, ktorými

presadzuje podporu a ochranu zdravia svojich spotrebiteľov. Prostredníctvom inovácií spoločnosť chcela doceliť vysokú úžitkovú hodnotu pre svojich zákazníkov. Na trh priviedla produkty ako sú:

- PROBIA Nature – produkt so prírodným zložením bez farbív, škrobov a arómy,
- ACTIVE PROTEIN – mliečny produkt s vyšším podielom proteínov,
- Acidko IMUNITA – produkt pre posilnenie imunity s vitamínmi A a D,
- Cottage Cheese – produkt s vysokým obsahom bielkovín a nižším obsahom tuku,
- Bezlaktózový tvaroh – produkt pre ľudí s laktózovou intoleranciou.

Spoločnosť Rajo s. r. o. informuje o zapojení sa do programu „školské mlieko“. Podľa Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (2010) je cieľom tohto programu podpora zdravej výživy detí a výchova k zdravému životnému štýlu žiakov. Program je finančne podporovaný Európskou úniou a vládou Slovenskej republiky. Prostredníctvom financovania programu umožňuje deťom kupovať si cenovo výhodnejšie mliečne výrobky a tým podporiť návyky na zdravý životný štýl.

B) Informácie o významných udalostiach po skončení účtovného obdobia 2021

Vo svojej výročnej správe za účtovné obdobie 2021 spoločnosť informuje o udalosti vojnového konfliktu medzi Ruskou federáciou a Ukrajinou na začiatku roku 2022. Udalosť zasiahla celosvetové dianie, zvýšila sa volatilita podnikateľského prostredia a negatívne ovplyvnila ceny komodít a finančný trh.

C) Informácie o predpokladanom budúcom vývoji účtovnej jednotky

Predpoklad spoločnosti je vplyv uvalených sankcií, obmedzenie aktivít spoločnosti v danom regióne a tiež dopad na dodávateľské a odberateľské reťazce. Aj napriek tomu, že spoločnosť nie je závislá na dovoze z Ukrajiny, očakáva globálne zvýšenie cien vstupov pre výrobu. Vykázaním týchto skutočností dokáže podnik určiť riziká a príležitosti, ktoré ju budú sprevádzať počas roka.

D) Údaje o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Spoločnosť Rajo s. r. o. v účtovnom období 2021 investovala do výskumu a vývoja 0,4 milióna eur. Práve cez investície do inovácií podporuje udržateľný systém pre výrobu svojich produktov. Vo svojej výročnej správe informuje o investícií 6,3 milióna eur na hmotný a nehmotný investičný majetok. V tabuľke č. 8 uvádzame dlhodobý hmotný a nehmotný majetok, o ktorom informuje spoločnosť vo svojej výročnej správe, že ho

obstarala v priebehu účtovného obdobia 2021.

Tabuľka č. 8: Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok nadobudnutý za účtovné obdobie 2021

Hmotný a nehmotný investičný majetok	Investovaná suma (v €)
Paletizačné zariadenia a dopravníky	1,2 mil.
CIP	1,2 mil.
Procesing do UHT produktov	0,9 mil.
Automatizácia príjmu surového mlieka	0,2 mil.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa výročnej správy Rajo s. r. o.

E) Návrh na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty

V účtovnom období 2021 spoločnosť Rajo s. r. o. dosiahla zisk po zdanení vo výške 7 613 375,73 eur. Vedenie spoločnosti navrhlo valnému zhromaždeniu preúčtovanie 10 % zo zisku na rezervný fond spoločnosti a 90 % zaradiť medzi nerozdelené zisky minulých rokov. Na základe tejto informácie sa dokáže investor rozhodnúť, akým spôsobom spoločnosť zaobchádza so ziskom.

F) Údaje požadované podľa osobitných predpisov

Spoločnosť Rajo s. r. o. nie je zákonne povinná vykazovať údaje vo svojej výročnej správe podľa osobitných predpisov.

G) Informácie o organizačnej zložke v zahraničí

Spoločnosť Rajo s. r. o. vo svojej výročnej správe uvádza, že nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Spoločnosť prezentovala informácie vo svojej výročnej správe za účtovné obdobie 2021, ktoré stanovuje zákon o účtovníctve. Súčasne informovala o svojich inováciách a produktoch, čím svoju výročnú správu využila ako marketingový nástroj. Vo výročnej správe spoločnosť poukazuje na vybrané údaje účtovnej závierky, avšak spoločnosť neuvádza finančné a nefinančné ukazovatele, ktoré majú pre používateľa významnú informačnú hodnotu.

3.2 Analýza výročnej správy účtovnej jednotky LESY Slovenskej republiky, š. p.

3.2.1 Charakteristika účtovnej jednotky LESY Slovenskej republiky, š. p.

Podľa výročnej správy za účtovné obdobie 2021 štátny podnik LESY Slovenskej republiky vznikol 01. 07. 1999 rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o splynutí šiestich štátnych lesných podnikov na Slovensku. Základné informácie o štátnom podniku LESY Slovenskej republiky uvádzame v tabuľke č. 9. Podľa Obchodného zákonníka je štátny podnik LESY Slovenskej republiky hospodárskou organizáciou, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť s prevádzkovou výrobou a obchodom. Jeho hlavnou činnosťou je spravovanie lesného a iného majetku vo vlastníctve štátu, pričom má oprávnenie poskytovať služby s účelom dosahovania trvalého zdroja finančných prostriedkov. Podnik vyvážene plní všetky funkcie lesa, ako je zakladanie, obnova, pestovanie, výchova a ochrana lesných porastov. V súlade s opatreniami štátnej správy LESY Slovenskej republiky š. p. vykonáva ťažbu dreva v lesných porastoch, čo nadväzuje na predaj surového dreva a ostatných produktov lesnej a pridruženej výroby.

Tabuľka č. 9: Základné informácie o účtovnej jednotke LESY Slovenskej republiky, š. p.

Obchodné meno:	LESY Slovenskej republiky štátny podnik
Sídlo:	Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica
Identifikačné číslo:	36 038 351
Deň zápisu do Obchodného registra:	29.10.1999
Právna forma:	Štátny podnik
Štatutárny orgán:	riaditeľ
Kmeňové imanie:	770 877 912 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Obchodný register Slovenskej republiky

Tabuľka č. 10: Veľkostné kritéria účtovnej jednotky LESY Slovenskej republiky, š. p.

	Hodnoty za účtovné obdobie 2021	Hodnoty za účtovné obdobie 2020
Majetok (netto)	886 790 792 €	878 620 903 €
Čistý obrat	231 342 809 €	189 916 002 €
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	3 316	3 427

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky LESY Slovenskej republiky, š. p.

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky uplatňuje postupy účtovania v súlade so zákonom o účtovníctve a s platnými postupmi účtovania pre veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu v Slovenskej republike. Za účtovné obdobie 2021 štátny podnik LESY Slovenskej republiky splnil kritéria pre zatriedenie medzi subjekty verejného záujmu podľa § 17a ods. 2 zákona o účtovníctve, ako uvádzame v tabuľke č. 10. Majetok štátneho podniku v netto hodnote je vyšší než 170 000 000 eur, čistý obrat presahuje viac než 170 000 000 eur a priemerný prepočítaný počet zamestnancov prekročil hranicu 2 000.

Od účtovného obdobia 2011 je štátny podnik LESY Slovenskej republiky súčasťou konsolidovaného celku Ministerstva financií Slovenskej republiky. Konsolidujúca účtovná jednotka podniku, ktorou je práve Ministerstvo financií Slovenskej republiky, zostavuje súhrnnú konsolidovanú účtovnú závierku verejnej správy za účtovné obdobie 2021.

3.2.2 Analýza informácií vo výročnej správe LESY Slovenskej republiky, š. p. za účtovné obdobie 2021

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky, š. p. zostavil svoju výročnú správu za účtovné obdobie 2021 podľa vlastnej štruktúry. Pozostáva hlavne z účtovnej závierky, správy audítora a ďalších zákonom povinných informácií. Štátny podnik LESY Slovenskej republiky ako subjekt verejného záujmu má zákonnú povinnosť zostavovať výročnú správu s osobitnou obsahovou náplňou. Podľa zákona o účtovníctve podnik nadobúda povinnosť uviesť vo svojej výročnej správe základnú obsahovú náplň a nefinančné informácie. V súvislosti s ťažbou dreva podnik nezostavil a nezverejnil správu o platbách verejnej moci podľa § 20a ods. 1 zákona o účtovníctve. Podľa správy audítora štátny podnik vo svojej výročnej správe prezentuje informácie podľa zákona o účtovníctve. Súčasne výročná správa je v súlade s účtovnou závierkou podniku. Audítor vyjadril podmienený názor na účtovnú závierku, čo neprispelo k transparentnosti podniku. Počas auditu došlo k obmedzeniu rozsahu audítorských prác v oblasti dlhodobého hmotného majetku. Podľa audítora hodnotu pozemkov nebolo možné presne stanoviť, a preto je pravdepodobne nesprávne vykázaný majetok a vlastné imanie v účtovnej závierke. Zároveň stavby, ktoré podnik v určitej hodnote vykazuje v účtovnej závierke, nie sú zapísané na liste vlastníctva. Audítor skonštatoval, že zistené skutočnosti môžu mať vplyv na výšku vykazaného majetku, vlastného imania a záväzkov, avšak nie je možné ich hodnotu kvantifikovať.

A) Informácie o vývoji účtovnej jednotky

V príhovore generálny riaditeľ štátneho podniku LESY Slovenskej republiky zhrnul vývoj podniku za účtovné obdobie 2021. Informuje o významnom dopade na hospodárenie a činnosť podniku, ktorý spôsobila pandémia a súčasne zmena zákona o ochrane prírody a krajiny. Okrem vonkajších zmien podnik ovplyvnila pripravovaná zmena organizačnej štruktúry podniku. Ďalším faktorom vplyvu bola nová obchodná stratégia podniku obsahujúca efektívne a transparentné pravidlá obchodovania s drevom. Prostredníctvom zavedenia novej obchodnej politiky sa podniku výrazne darilo, pretože dosiahol úspešné ekonomické výsledky.

Za účtovné obdobie 2021 výsledok hospodárenia pred zdanením bol vo výške 15,607 milión eur, čo pre podnik predstavovalo jeden z najlepších výsledkov hospodárenia podniku. V porovnaní s účtovným obdobím 2020 sa zvýšili tržby za predaj dreva o 40 miliónov eur, čím sa zvýšilo priemerné speňaženie dreva. Súčasne uvádza, že len 3 % z celkových dodávok ihličnatého a listnatého dreva bolo určených na export. Na druhej strane generálny riaditeľ ďalej informuje o raste nákladov najmä v oblasti ťažby a pestovania. Aj napriek rastu nákladov podnik sa zapojil do verejnoprospešných aktivít, o ktorých podnik informuje. V tabuľke č. 11 uvádzame tieto aktivity a sumu, ktorú podnik vynaložil v súvislosti s týmito aktivitami.

Tabuľka č. 11: Verejnoprospešné aktivity štátneho podniku LESY Slovenskej republiky 2021

Verejnoprospešné aktivity	Suma (v tisícoch €)
správa vodných tokov a hradenie bystrín	653
činnosť lesníckeho a drevárskeho múzea a lesníckeho skanzenu	490
chov koní a zubrov	386
aktivity a práce s verejnosťou	358

Zdroj: vlastné spracovanie podľa výročnej správy štátneho podniku LESY Slovenskej republiky

V prehľade vybraných ukazovateľov hospodárskej činnosti za účtovné obdobia 2017 – 2021 uvádza finančné a technické ukazovatele hospodárenia. Pomocou horizontálnej analýzy a následnej grafickej analýzy informuje o nákladoch a výnosoch z jednotlivých činností, ktoré dopĺňa o nefinančné ukazovatele spojené s jej činnosťami. Jedným z ukazovateľov je aj výsledok hospodárenia po zdanení. Na základe tohto ukazovateľa vieme zistiť, že výsledok hospodárenia po zdanení sa zvýšil o 11 432,08 tisíc eur oproti účtovnému

obdobiu 2020. Ukazovatele hospodárenia spolu s nefinančnými informáciami prezentovanými vo výročnej správe dotvárajú celkový obraz podniku.

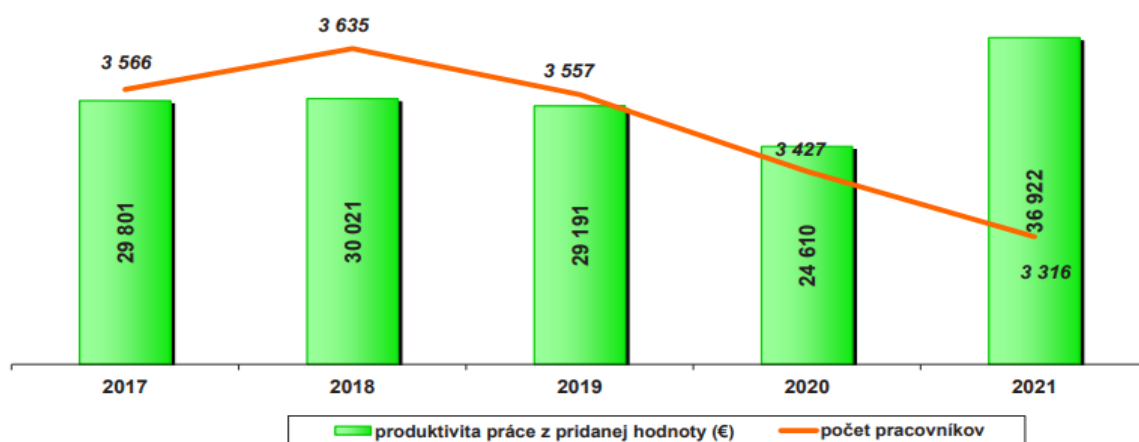
Informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na zamestnanosť

LESY Slovenskej republiky, š. p., je členom v rámci Európskej asociácie personálneho manažmentu (angl. European Association of People Management) a Svetovej federácie asociácií personálneho manažmentu (angl. World Federation of People Management Associations). Za účtovné obdobie 2021 štátny podnik LESY Slovenskej republiky zamestnával v priemere 3 316 pracovníkov, z toho 2 100 zamestnancov v technicko-hospodárskej oblasti a 1 216 zamestnancov v oblasti riadenia a organizovania prác v pracovnej čate. Uzavrel so zamestnancami kolektívnu zmluvu, pritom si určili zmeny, ktoré nastali z dôvodu zmien v pracovno-právnej legislatíve a v oblasti miezd. Podnik informuje aj o osobných nákladoch podniku, ktoré sa v účtovnom období 2021 zvýšili o takmer 15 % oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu 2020.

V rámci riadenia ľudských zdrojov má podnik za cieľ zamestnávať kvalitných a vzdelaných pracovníkov. K 31. 12. 2021 podnik zaznamenal 2 109 zamestnancov pracujúcich v technicko-hospodárskej oblasti, kde 55,43 % ukončilo vysokoškolské vzdelanie, 44,48 % má úplne stredné vzdelanie a zvyšných 0,09 % má stredoškolské vzdelanie. Štátny podnik LESY Slovenskej republiky umožňuje vykonávanie absolventskej praxe uchádzačom o zamestnanie v rámci Slovenska a aktívne sa podieľa na získavaní praktických odborných skúseností študentov stredných a vysokých škôl na pracoviskách štátneho podniku.

V podniku sa snažia o rozvoj vzdelania, znalostí a zručností pracovníkov v odbornej profesii zamestnanca. Pre zvýšenie hodnoty svojej pracovnej sily podnik ponúka rozšírenie vzdelanostného obzoru zamestnanca. Napríklad aj rozšírenie znalostí a zručností kvôli technickému rozvoju, ktorý neustále napreduje. Podnik si uvedomuje, že vzdelanosť zamestnancov môže zvýšiť jeho konkurencieschopnosť. Vývoj produktivity a priemerný počet zamestnancov v účtovnom období od 2017 do 2021 uvádzame v grafe č. 2. Aj napriek poklesu počtu zamestnancov oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu, podnik evidoval nárast produktivity práce približne o 33 %.

Graf č. 2: Produktivita práce z pridanej hodnoty štátneho podniku LESY Slovenskej republiky



Zdroj: Výročná správa štátneho podniku LESY Slovenskej republiky

Za účtovné obdobie 2021 celkové náklady štátneho podniku na všetky druhy vzdelávania predstavovali 153 502 eur. Vzdelávanie zamestnancov bolo zamerané na zvýšenie odborných lesníckych spôsobilostí a odborné aplikácie prípravkov na ochranu rastlín alebo iných prípravkov a aplikácie v lesníckej praxi a zároveň semináre a konferencie zamerané na aktuálne legislatívne zmeny. V tabuľke č. 14 uvádzame počet zamestnancov, ktorí absolvovali dané školenia. Podnik prostredníctvom školení môže zvýšiť práve produktivitu pracovníkov, čo má dosah aj na jeho ziskovosť.

Tabuľka č. 124: Vzdelávacie aktivity v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky za účtovné obdobie 2021

Vzdelávacie aktivity v podniku	Počet zamestnancov
Odborná príprava pre uchádzačov o skúšku odborný lesný hospodár (ďalej len „OLH“)	101
Vzdelávanie držiteľov osvedčenia OLH	137
Odborná príprava pre uchádzačov o skúšku OLH	277
Príprava o odbornej spôsobilosti na činnosť s lesným reprodukčným materiálom	40
Odborné vzdelávanie v oblasti aplikácie prípravkov na ochranu rastlín alebo iných prípravkov a ich aplikácie v lesníckej praxi	128

Zdroj: vlastné spracovanie podľa výročnej správy LESY Slovenskej republiky, š. p.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci sú dôležitým faktorom, ktorý vplýva na činnosť podniku. Vo svojej výročnej správe štátny podnik uvádza počet úrazov v účtovnom období 2021. Najčastejšími príčinami úrazov boli „nedostatky osobných predpokladov“ a najčastejším zdrojom úrazov boli „pracovné materiály, bremená, predmety, pracovné a dopravné priestory“. Najviac pracovných úrazov bolo evidovaných na odštepnom závode lesnej techniky v Banskej Bystrici, kde je vyššia rizikovosť práce aj vyšší počet zamestnancov. Podnik informuje o zvýšení úrazovosti oproti účtovnému obdobiu 2020.

Informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie

Jedným z popredných strategických cieľov LESOV Slovenskej republiky, š. p., je zabezpečiť trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov (ďalej len „TUOL“) vo vlastníctve štátu, aby sa prostredníctvom dodržiavania princípov zlepšila funkčnosť a zvýšil sa pozitívny efekt hospodárenia. Trvalou udržateľnosťou chce podnik doceliť širšie porozumenie hodnoty lesa podľa lesníckej stratégie Európskej únie a akčného plánu Európskej únie pre lesy. Podľa koncepčného zámeru LESY Slovenskej republiky, š. p., chcú doceliť:

- udržanie existujúcej výmery lesov,
- optimalizáciu zásob lesných porastov s ohľadom na ekonomické, ekologické a sociálne funkcie lesa,
- zlepšovanie zdravotný stav porastov a pokles rizík ich poškodenia,
- rovnosť ponuky drevných a nedrevných produktov lesa,
- podporu biologickej rôznorodosti,
- udržiavanie stavu vzácnych lesných ekosystémov a domovských lokalít chránených druhov rastlín a živočíchov,
- podporu ochranných funkcií lesa a
- aktívnu spoluprácu pri rozvoji horských a podhorských regiónov.

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky je držiteľom dôveryhodných certifikátov, ktorými preukazuje kvalitu svojich zamestnancov a zabezpečuje napĺňanie významných funkcií lesa. Kvalitu TUOL podniku overujú nezávislé certifikačné orgány, ktoré porovnávajú metódy a výsledky obhospodarovania lesných zdrojov. Niektoré odštepné závody a lesné správy štátneho podniku LESY Slovenskej republiky sú držiteľmi certifikátu TUOL v schéme celosvetovo uznávanej certifikácie na posúdenie hospodárenia v lesoch (angl. *Forest Stewardship Council*, ďalej len „FSC“). Podľa schémy FSC je celkovo

certifikovaných 322 606 ha slovenských lesov vrátane plantáží na poľnohospodárskej pôde.

Súčasne druhou schémou získania certifikáciu TUOL je program na schválenie schém certifikátov lesov (angl. *Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes*, ďalej len „PEFC“), ktorý patrí medzi najväčšie lesné certifikačné programy na svete. Program vytvára rámec certifikačných systémov, ktoré sú prispôsobené typom lesov a špecifikám obhospodarovania v krajine. Podľa schémy PEFC je certifikovaných všetkých 23 odštepných závodov podniku, čo je 887 629 ha lesa užívaného štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky. Za účtovné obdobie 2021 boli vykonané audity certifikačným orgánom a interné audity z úrovne generálneho riaditeľa. Na základe certifikácii má podnik predpoklad vyššieho obchodovania s drevom.

B) informácie o významných udalostiach po skončení účtovného obdobia 2021

Štátny podnik informuje o udalostiach po skončení účtovného obdobia 2021 v poznámkach v časti účtovná závierka. Upovedomuje používateľa o zmene vedenia a o organizačných zmenách podniku a zároveň o delimitácii majetku do správy správ národných parkov a podniku. V súvislosti s delimitáciou majetku vo vlastníctve štátu v národných parkoch má prejsť do správy správ národných parkov podľa zákonnej povinnosti.

C) informácie o budúcom vývoji účtovnej jednotky

V závere výročnej správy vedenie podniku informovalo o predpokladanom vývoji podniku. Na základe svojich finančných a nefinančných ukazovateľov predpokladal podnik pokles ťažby dreva o 175 tisíc m³ v účtovnom období 2022. Dôsledkom novelizácie štátny podnik očakáva pokles o približne 400 tisíc m³ plánovanej výroby sortimentov dreva ročne. Podľa vedenia sa podnik nachádza v dobrej ekonomickej situácii aj napriek týmto skutočnostiam. Zámerom podniku je využívanie ekonomických, ekologických a sociálnych funkcií lesov v prospech verejnosti so sústredením sa na stav lesov, na zlepšovanie kvality života, zvyšovanie zamestnanosti a ich príjmov.

D) informácie o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky neinformuje o nákladoch na oblasť výskumu a vývoja vo výročnej správe za účtovné obdobie 2021.

E) návrh o rozdelení zisku alebo vyrovnaní straty

Nakoľko návrh o rozdelení zisku alebo úhrade straty nie je v podnikoch rovnaký, tak má význam o nej informovať. Štátny podnik LESY Slovenskej republiky prezentoval návrh

na rozdelenie zisku za účtovné obdobie 2021 v poznámkach účtovnej závierky. V tabuľke č. 13 uvádzame predpokladaný spôsob rozdelenia zisku za účtovné obdobie 2021.

Tabuľka č. 13: Návrh na rozdelenie zisku za účtovné obdobie 2021 v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky

Názov položky	Bežné účtovné obdobie
Účtovný zisk	12 243 659
Rozdelenie účtovného zisku	
Prídel do zákonného rezervného fondu	612 183
Prídel do štatutárnych a ostatných fondov	3 906 476
Prídel do sociálneho fondu	2 725 000
Prídel na zvýšenie základného imania	5 000 000
Úhrada straty minulých období	
Prevod do nerozdeleného zisku minulých rokov	
Rozdelenie podielu na zisku spoločníkom, členom	
Iné – odvod zo zisku zakladateľovi	
Spolu	12 243 659

Zdroj: výročná správa LESOV Slovenskej republiky, š. p. za účtovné obdobie 2021

F) údaje požadované podľa osobitných predpisov

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky informuje o jednotlivých realizovaných aktivitách, ktoré vykonáva v súlade s jeho environmentálnou politikou. V súvislosti s tým má povinnosť prezentovať zvolenú politiku v rámci spoločenskej zodpovednosti. Vo výročnej správe podnik informuje o zámere a poslaní podniku v oblasti trvalo udržateľného rozvoja štátnych lesov, pričom považuje za kľúčovú podstatu svojho zámeru starostlivosť o životné prostredie, medzi ktorú patrí ochrana ovzdušia a vôd a spravovanie odpadového hospodárstva. Svojou činnosťou chce podnik eliminovať negatívne vplyvy voči životnému prostrediu na základe environmentálnych právnych noriem.

Jednou z oblastí, ktorej sa podnik venuje, je ochrana ovzdušia. Na miestach dobrej kvality ovzdušia sa podnik snaží o jej udržiavanie, zároveň na miestach so zníženou kvalitou ovzdušia sa angažuje práve modernizáciou a rekonštrukciou svojich kotolní a technológií so snahou o vylepšenie kvality ovzdušia. Na základe interných pravidelných meraní podnik informuje o dodržiavaní emisných limitov stredných zdrojov. Podnik prevádzkuje kotolne na zemný plyn, prostredníctvom ktorých dochádza k znečisťovaniu ovzdušia. Spolu s tým uvádza, že znečistenie sa nachádza v normových limitoch. Podnik prezentoval počet zdrojov znečisťovania, ktoré uvádzame v tabuľke č. 14.

Tabuľka č. 14: Zdroje znečistenia prevádzkované štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky

Zdroje znečisťovania	Počet	Pôsobnosť
Stredné	23	18 okresných úradov
Malé	646	300 obcí

Zdroj: vlastné spracovanie podľa výročnej správy LESY Slovenskej republiky, š. p.

Ďalšou environmentálnou oblasťou je nakladanie s odpadom. Vo výrobnom procese svojich prevádzok podnik postupne zavádzal modernejšie technológie, výrobné prostriedky zodpovedajúce ekologickým kritériám a uprednostňoval výrobky s dlhodobou životnosťou s cieľom eliminovať vznik odpadu. Vo všetkých organizačných zložkách podniku je zavedený systém separovania odpadu. V súvislosti s odpadom podnik uzatvoril zmluvy s odberateľmi pre zhodnocovanie vytvoreného odpadu v podniku v snahe dodržať súlad s environmentálnou politikou podniku v oblasti odpadového hospodárstva.

Vo svojej výročnej správe štátny podnik informuje o činnostiach, ktoré v rámci svojho podnikania vykonáva. Podnik dotvára obraz o sebe prostredníctvom prezentovania svojich dosiahnutých cieľov v rámci činností. Medzi tieto činnosti patria:

- reprivatizácia lesov – činnosť, ktorá súvisí s odovzdávaním lesných pozemkov súkromným majiteľom lesov,
- lesná produkcia – činnosť, v rámci ktorej podnik vykonáva pestovnú a ťažobnú činnosť,
- ochrana lesa – činnosť, ktorá má pomôcť predchádzať živelným kalamitám a ohrozeniu pred škodcami v lese,
- ochrana prírody a krajiny – ochranná činnosť územia a chránených druhov,
- obchodovanie s drevom – ekonomická činnosť podniku, pri ktorej vyťažené drevo spracováva a následne predáva,
- lesné škôlkarstvo – aktivita, pomocou ktorej strediská podniku vyrábajú sadzbový materiál,
- semenárstvo – činnosť zabezpečujúca zber, spracovanie a skladovanie semien,
- poľovníctvo – výrobná - ekonomická činnosť podniku.

Vo svojej výročnej správe ďalej štátny podnik informuje o významných projektoch za účtovné obdobie 2021. Prostredníctvom fondov Európskej únie prebiehali projekty v rámci jednotlivých programov, ktoré uvádzame v tabuľke č. 15. V účtovnom období 2021 celková výška úhrad bola vo výške 1 469 894,6 eur. Práve kvôli pandemickej situácii niektoré projekty nemohli byť realizované podľa plánu, a preto lehoty projektov boli predĺžené.

Tabuľka č. 15: Prehľad programov a prijatých súm za účtovné obdobie 2021

Programy prebiehajúce v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky	Výška úhrad v účtovnom období 2021 (v €)
Program cezhraničnej spolupráce INTERREG V-A Poľsko-Slovensko	133 333,32
Program cezhraničnej spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika	285 705,69
Program spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko	205 063,19
Operačný program Kvalita životného prostredia	254 213,98
Program LIFE19	0
Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020	0
Národné podpory	724 911,78
Priame podpory	0
Spolu	1 469 894,6

Zdroj: vlastné spracovanie podľa výročnej správy LESOV Slovenskej republiky, š. p.

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky realizoval významné projekty v rámci programov cezhraničnej spolupráce, medzi ktoré patria programy INTERREG V-A. Na Slovensku sa pomocou programu INTERREG V-A Poľsko-Slovensko uskutočnili v celku tri projekty, v ktorých sa partneri programu zamerali na realizáciu trvalo udržateľného obhospodarovania horských ekosystémov s podporou ich biodiverzity a zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov prihraničného regiónu. Prostredníctvom programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika prebehli celkovo dva projekty zamerané na modernizáciu cyklotrás v úseku Veľká Javorina a revitalizáciu lesných spoločenstiev. Projekty v rámci programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko začali v predchádzajúcich obdobiach, avšak finalizácia projektov bola dokončená v účtovnom období 2021. Prostredníctvom tohto programu bol zámer partnerov zvýšiť environmentálne povedomie verejnosti a pomôcť rozvoju prirodzených lesov.

V programe LIFE19 štátny podnik LESY Slovenskej republiky vystupuje ako partner v projekte CLIMAFORCEELIFE, ktorý je zameraný na klimaticky inteligentné obhospodarovanie lesov. Ďalšie programy boli realizované na národnej úrovni, ako napríklad Operačný program Kvalita životného prostredia, ktorý bol zameraný na zlepšenie stavu druhov a biotop vo vybraných chránených územiach. Prostredníctvom štátnej pomoci podnik uhrádzal náklady na činnosť pestovania a ochrannú činnosť podniku. Ďalej program rozvoja vidieka bol v účtovnom období 2021 v štádiu investorskej prípravy, pričom sa plánovali výzvy pre účtovné obdobia 2021 – 2025. Prostredníctvom národných podpôr LESY Slovenskej republiky, š. p. nadobudli štátnu pomoc vo výške 724 911,78 eur, ktorou podporili plnenie mimo produkčných funkcií lesov a dofinancovanie stratových činností podniku, ako sú chov a ochrana zvierat.

G) informácie o organizačnej zložke v zahraničí

Vo svojej výročnej správe štátny podnik neinformuje o organizovanej zložke v zahraničí.

Výročná správa podniku obsahuje informácie, ktoré požaduje zákon o účtovníctve okrem informácie o organizovanej zložke v zahraničí. Podnik svoju výročnú správu detailnejšie rozpracoval, čo vytvára lepší obraz o nej samotnej.

3.3 Analýza výročnej správy účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o.

3.3.1 Charakteristika vybranej účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o.

Spoločnosť vznikla 13. februára 2004 s názvom Vilko s. r. o. V marci 2004 spoločnosť zmenila svoje obchodné meno na Kia Motors Slovakia s. r. o. s cieľom vytvoriť prvý európsky automobilový závod Kia na Slovensku. Nový závod Kia dopomohol materskej spoločnosti Kia Motors Corporation etablovať sa na európskom trhu. Postupom času spoločnosť pozmenila svoje obchodné meno v máji 2021 z Kia Motors Slovakia s. r. o. na Kia Slovakia s. r. o. Aktuálne základné informácie o spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. uvádzame v tabuľke č. 16. Medzi hlavné činnosti spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. patria výroba a predaj automobilov, motorov a náhradných dielov.

Tabuľka č. 16: Základné informácie o účtovnej jednotke Kia Slovakia s. r. o.

Obchodné meno:	Kia Slovakia s. r. o.
Sídlo:	Sv. Jána Nepomuckého, 1282/1 Teplica nad Váhom 013 01
Identifikačné číslo:	35 876 832
Deň zápisu do Obchodného registra:	26.02.2004
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Štatutárny orgán:	konatelia
Základné imanie:	433 322 934,01 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Obchodného registra Slovenskej republiky

Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. zostavila účtovnú závierku v súlade s IFRS v znení prijatom Európskou úniou. V tabuľke č. 17 uvádzame hodnoty za účtovné obdobie 2021 a 2020, na základe ktorých sa spoločnosť radí medzi veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu. Na základe týchto informácií má spoločnosť povinnosť vykazovať okrem základnej obsahovej náplne aj nefinančné informácie vo svojej výročnej správe za účtovné obdobie 2021.

Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. je zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky spoločnosti Kia Corporation, ktorá je jej materskou účtovnou jednotkou. Spoločnosť Kia Corporation vlastní 100 %-ný podiel na vlastnom imaní Kia Slovakia s. r. o.

Tabuľka č. 17: Veľkostné kritéria účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o.

	Hodnoty za účtovné obdobie 2021	Hodnoty za účtovné obdobie 2020
Majetok (netto)	2 706 191 000 €	2 540 633 000 €
Čistý obrat	5 539 330 000 €	4 575 453 000 €
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	3 460	3 520

Zdroj: vlastné spracovanie podľa účtovnej závierky Kia Slovakia s. r. o.

3.3.2 Analýza informácií vo výročnej správe Kia Slovakia s. r. o. za účtovné obdobie 2021

Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. vyhotovila svoju výročnú správu za účtovné obdobie 2021 na základe svojej vlastnej štruktúry. Výročná správa obsahuje účtovnú závierku zostavenú podľa IFRS, správu audítora a zároveň informácie, ktoré sú zákonne povinné

prezentovať. V správe audítora sa audítorská spoločnosť vyjadrila, že výročná správa za účtovné obdobie 2021 spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. prezentuje informácie v súlade s účtovnou závierkou za účtovné obdobie 2021. Ďalej uvádza, že výročná správa obsahuje povinné informácie podľa zákona o účtovníctve.

A) Informácie o vývoji účtovnej jednotky

Jeden z konateľov spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. zhrnul celkový vývoj spoločnosti za účtovné obdobie 2021. Vo svojom príhovore uvádza, že podnikateľskú činnosť spoločnosti ovplyvnili rôzne faktory, medzi ktoré patrí pandémia, problémy dodávateľského reťazca v automobilovom priemysle, zvýšené riziko v doprave a v logistike a tiež rast cien základných surovín. Napriek negatívnym vplyvom spoločnosť uvádza zvýšený podiel výroby vozidiel o 14,7 % a výroby motorov o 65 % oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Výroba elektrifikovaných automobilov bola na úrovni 10 % a podiel mild-hybridných automobilov predstavoval 17,8 %. Od účtovného obdobia 2020 spoločnosť začala vyrábať benzínové agregáty novej generácie, čím zvýšila svoj predaj motorov o 53 %. Spoločnosť informuje, že medzi najpredávanejšie modely patrili model Ceed a model SUV Sportage.

V účtovnom období 2021 zaviedla Kia Corporation, materská účtovná jednotka, novú stratégiu „Plán S“, prostredníctvom ktorej sa má zvýšiť výroba vozidiel spolu s vytvorením riešenia udržateľnej mobility pre zákazníka. Zvolená stratégia je záväzná pre jej všetky dcérske podniky vrátane spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. V súvislosti s tým spoločnosť informuje o využívaní čistej energie a recyklovaných materiálov pre podporu udržateľnej výroby. Do roku 2035 chce značka Kia v Európe docieľiť predaj plne elektrifikovaných vozidiel, a preto už do roku 2026 má pribudnúť 11 automobilov poháňaných na elektrickú energiu, z toho 7 na základe elektrickej globálnej modulárnej platformy.

Za účtovné obdobie 2021 spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. dokázala vyrobiť a predat' 307 600 automobilov, z toho 53 % tvoril model Sportage a 47 % tvoril model Ceed. Exportovala do 87 krajín, pričom 49,1 % tržieb práve dosiahla z vývozu.

Svoje produkty spoločnosť predstavila aj vo výročnej správe. V účtovnom období 2021 spustila predaj piatej generácie modelu Kia Sportage najmä na európskom trhu. Za účtovné obdobia 2020 a 2021 patrili modely Ceed, medzi tie najviac predávané automobily. Spoločnosť pocítila zvýšenie predaja o 17 % v účtovnom období 2021. Medzi

produkty spoločnosti patria aj motory, ktorých za účtovné obdobie 2021 spoločnosť vyrobila 444 128 kusov, z toho 80 % tvorili benzínové motory.

Finančné ukazovatele

Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. prezentuje finančné ukazovatele vo forme grafov, čím jednoducho a prehľadne prezentuje vývoj tržieb a majetku za obdobie 7 rokov. Používateľom informácií dokážu finančné ukazovatele dotvárať prehľadnejší stav o spoločnosti spolu s nefinančnými informáciami. Na základe uvedených ukazovateľov vieme, že spoločnosti vzrástli tržby oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Avšak z dlhodobého hľadiska spoločnosť dosiahla za účtovné obdobie 2021 tržby porovnateľné s účtovným obdobím 2016 a 2019. Rovnako pomocou grafu prezentovala spoločnosť svoj majetok a rentabilitu celkových vložených prostriedkov. Napriek tomu, že spoločnosť vlastní majetok vo vyššej hodnote, tak podľa pomerového ukazovateľa rentability po účtovnom období 2019 spoločnosť nie je v takej miere rentabilná ako v predchádzajúcich účtovných obdobiach.

Dalšími finančnými ukazovateľmi, ktoré spoločnosť prezentuje, sú štruktúra aktív a štruktúra pasív. Pomocou grafického znázornenia spoločnosť uvádza, že najväčšiu časť aktív tvoria pohľadávky z obchodného styku a položka majetku – Nehnuteľnosti, stroje a zariadenia. Na druhej strane vlastné imanie tvorí väčšinu pasív, z čoho vyplýva, že spoločnosť vo väčšej miere financuje svoj majetok prostredníctvom vlastných zdrojov.

B) informácie o významných udalostiach po skončení účtovného obdobia 2021

Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. vo výročnej správe za účtovné obdobie 2021 neuvádza informácie o významných udalostiach po účtovnom období 2021.

C) informácie o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Vo výročnej správe spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. sa informácia o nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja nevyskytuje.

D) návrh o rozdelení zisku alebo vyrovnaní straty

Spoločnosť informovala vo svojej výročnej správe za účtovné obdobie 2021 o návrhu na rozdelenie zisku za účtovné obdobie 2021, ktorý bol vo výške 221 680 tisíc eur. Štatutárny orgán spoločnosti Kia Slovakia s. r. o. navrhol, že sa nebude navyšovať rezervný fond a zároveň dodal, že na valnom zhromaždení v prvom polroku účtovného obdobia 2022 rozhodne o rozdelení zisku za účtovné obdobie 2021.

E) údaje požadované podľa osobitných predpisov

Spoločnosť Kia Slovakia vo svojej správe uvádza informácie spojené s udržateľnosťou v oblasti spoločenskej zodpovednosti. Nanajvýš informuje o budúcom vykazovaní informácií v súlade s taxonómiou Európskej únie. Spoločnosť posudzovala oprávnenie svojej hospodárskej činnosti v súlade s dvoma environmentálnymi cieľmi. Vo výročnej správe informuje spoločnosť o investovaní vyše 954 000 eur na realizáciu projektov v rámci spoločenskej zodpovednosti. Spoločnosť vníma spoločenskú zodpovednosť a aj napriek podnikateľskej činnosti sa venuje témam z oblasti životného prostredia a sociálnej oblasti.

Environmentálna oblasť

Vo svojej výročnej správe spoločnosť informuje o používaní environmentálnej politiky v rámci spoločenskej zodpovednosti. Víziou tejto politiky je minimalizovanie emisií, šetrenie energií a využívanie ekologických technológií vo výrobnom procese. Spoločnosť zaviedla systém environmentálneho riadenia na základe štandardu ISO 14001, kde následne bola za účtovné obdobie 2017 certifikovaná na novú revíziu normy.

Za účtovné obdobie 2021 prešla spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. recertifikačným procesom systému environmentálneho riadenia. Spoločnosť na základe toho je zaviazaná dodržiavať legislatívne požiadavky, zlepšovať ochranu životného prostredia, vyhodnocovať svoju environmentálnu výkonnosť a zvyšovať povedomie zamestnancov v rámci environmentálnej oblasti. Cieľom spoločnosti v rámci environmentálnej politiky je trvalé zlepšovanie environmentálneho riadenia závodu. Na základe toho spoločnosť zlepšila systém triedenia a minimalizácie odpadu, usilovala sa o zníženie emisií prchavých organických látok a zaviedla politiku úspory elektrickej energie a zemného plynu.

Ľudské zdroje - Zamestnanci

V účtovnom období 2021 bola spoločnosť už v poradí ôsmkrát ocenená cenou spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko, s. r. o. za najlepšie riadenie ľudských zdrojov vo výrobnom sektore na Slovensku. K 31. 12. 2021 mala spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. zamestnaných 3 466 zamestnancov. Prostredníctvom svojej politiky ľudských zdrojov sa spoločnosť zameriava na zamestnancov a ich potreby. V súvislosti s tým spoločnosť zaviedla transparentnú komunikáciu, spravodlivý systém odmeňovania a tiež vyhodnocuje produktivitu zamestnancov. Zaujímavou novinkou pre zamestnancov bola mobilná aplikácia, prostredníctvom ktorej majú zamestnanci dôležité informácie poruke.

Oddelenie vzdelávania v spoločnosti zabezpečovalo rôzne formy rozvoja zamestnancov cez online prostredie. Medzi formy rozvoja patrili koučing, mentoring, sebaopoznanie či využitie tréningu zameraného na sústredenie. Pre svojich budúcich riadiacich zamestnancov spoločnosť zabezpečila nové nástroje prípravy, ako napríklad celodenný edukatívny program. Spoločnosť sa usiluje podporiť svojich zamestnancov v kreativite, inováciách s cieľom vytvoriť inovatívnu učiacu sa organizáciu. Za účtovné obdobie 2021 spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. poskytla 19 300 vzdelávacích hodín, medzi ktoré nie sú zahrnuté povinné zákonné kurzy ako napríklad jazykové a počítačové kurzy.

Dôležitou súčasťou zamestnancov pri práci je ich bezpečnosť. V súvislosti s pandemiou spoločnosť zaviedla interné testovanie svojich zamestnancov spolu s dodávateľmi. Ďalším krokom prevencie bolo zorganizovanie dvoch termínov očkovania v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom. Vďaka systému prevencie pred šírením vírusu, výrobný proces spoločnosti nebol výrazne ovplyvnený pandemiou. Rizikom v spoločnosti boli aj úrazy pri práci. V súvislosti s tým spoločnosť evidovala 41 úrazov za účtovné obdobie 2021. Uvádza, že investovala taktiež v oblasti bezpečnosti, implementovala inovatívne bezpečnostné zariadenia do vysoko zdvižných vozíkov a logistických procesov. Spoločnosť zvýšila bezpečnosť na pracovisku pomocou inštalácie viacerých manipulátorov a robotov, ktoré nahradili manuálny výkon ťažkej práce s bremenami.

Vo svojej výročnej správe spoločnosť informuje o dodržiavaní právnych predpisov, zmluvných záväzkov a záväzkov voči zamestnancom. Podávanie informácie o dodržiavaní predpisov nie je zákonne povinné, avšak z pohľadu marketingu upovedomenie o tom zlepší reputáciu o danej spoločnosti.

Etické pravidlá

Spoločnosť využíva systém dodržiavania pravidiel (systém Compliance), na základe ktorého sa zaviazala dodržiavať či už právne predpisy, ale aj etické pravidlá. Pomocou tohto systému sa spoločnosť zameriava na riadenie konfliktov, efektívnosť, hospodárnosť, politiku záujmov, ponuky darov či prevenciu protispoločenskej činnosti.

Spolupráca so školami

Spoločnosť má vplyv aj na vzdelanie na Slovensku. Prostredníctvom spolupráce so školami najmä v Žilinskom kraji pripravovala študentov na budúce pracovné pozície, či už prostredníctvom vzdelávacích programov alebo technickej vybavenosti škôl. V účtovnom období 2013 spoločnosť založila Nadáciu Kia, za pomoci ktorej podporuje školy. Aktívna

spolupráca so školami má za výsledok otvorenie nového odboru Autotronik na Strednej odbornej škole v Kysuckom Novom Meste. Odbor je zameraný na nové trendy v oblasti výroby, ako sú automatizácia a elektrifikácia. V účtovnom období 2021 spoločnosť podporovala študentov prostredníctvom štipendijného programu Kia Slovakia. V súvislosti s kvalifikáciou zamestnancov spoločnosť poskytla podporu svojim zamestnancom na štúdium na univerzite so strojárskym zameraním. Spoluprácou so školami si spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. udržiava na trhu potenciálnych zamestnancov a zlepšuje svoju reputáciu.

Sociálna oblasť

V rámci Nadácie Kia Slovakia spoločnosť podporila nielen materské, základné a stredné školy ale aj komunity, regionálne nemocnice. V účtovnom období 2021 bol podporený systém zdieľaných bicyklov a zároveň výstavba pumptrackovej dráhy. Jedným z projektov, na ktorom sa spoločnosť podieľala, je projekt Cyklomagistrála Terchovská dolina. Projektom podporuje bezpečné a ekologické dochádzanie obyvateľov z dedín od Terchovskej doliny.

F) informácie o budúcom vývoji účtovnej jednotky

Vo výročnej správe uvádza spoločnosť informáciu o pokračovaní v stratégii „Plán S“. Na základe predpokladov Asociácie európskych výrobcov automobilov spoločnosť očakáva vplyv nerovnováhy dodávateľských reťazcov z dôvodu pandémie, nedostatku vstupov výroby a rastu cien vstupov. Medzi rizikové faktory v účtovnom období 2022 zaradila tiež geopolitickú situáciu, kurzové riziká, nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, zvýšené ceny energií alebo nepriaznivú situáciu v logistike.

Manažment dokáže efektívne riadiť podnik prostredníctvom určenia si svojich prognóz a cieľov. Predpovedá vplyv regulácií na podnikateľskú činnosť. Jednou z regulácií je dosahovať uhlíkovú neutralitu alebo flotilové emisie CO₂. Nevýznamnejším cieľom za účtovné obdobie 2022 bola výroba plne hybridného elektrického automobilu piatej generácie Kia Sportage. Spoločnosť očakáva flexibilné využitie kapacity výroby a zefektívnenie dlhodobých a nových procesov. Dôležitými rozhodnutiami spoločnosti boli zvýšenie automatizácie, znižovanie produkcie emisií a využívanie čistej energie.

G) informácie o organizačnej zložke v zahraničí

Vo svojej výročnej správe spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. nevykazuje informáciu o organizačnej zložke v zahraničí.

Spoločnosť vo výročnej správe prezentuje požadované informácie okrem informácií, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia 2021, o nákladoch v oblasti výskumu a vývoja a o organizačnej zložke v zahraničí.

3.4 Zhodnotenie informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek

Výročná správa dotvára obraz o účtovnej jednotke, a preto prostredníctvom informácií prezentovaných vo výročnej správe používateľ dokáže uskutočňovať relevantné ekonomické rozhodnutia. Na základe analýzy výročných správ vybraných účtovných jednotiek za účtovné obdobie 2021 môžeme konštatovať, že účtovné jednotky v nich uvádzali informácie finančného aj nefinančného charakteru. V súvislosti s nefinančnými informáciami štátny podnik LESY Slovenskej republiky a spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. prezentovali nefinančné informácie z oblasti spoločenskej zodpovednosti. Súčasne spoločnosť Rajo s. r. o. spomínala vo svojej výročnej správe informácie o ochrane životného prostredia, hoci nemala povinnosť prezentovania nefinančných informácií.

Účtovné jednotky si uvedomujú svoju spoločenskú zodpovednosť a v rámci nej riešia otázky v oblasti životného prostredia, alebo aj otázky v rámci sociálnej oblasti. Z dôvodu ťažkej porovnateľnosti, spoľahlivosti a relevantnosti Európska únia vydala smernicu 2022/2464 o vykazovaní informácií o udržateľnosti. V snahe zvýšiť užitočnosť vykazovaných informácií v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej oblasti pripravuje štandardy, podľa ktorých sú spoločnosti povinné postupovať pri prezentovaní informácií vo výročnej správe.

Nefinančné informácie a informácie o udržateľnosti sú úzko prepojené, nakoľko vedú k spoločenskej zodpovednosti podnikov. Prezentovanie informácií o udržateľnosti má oproti nefinančným informáciám aj finančný význam, čím plnia významnú úlohu v súvislosti so zvýšením transparentnosti informácií zverejnených v účtovnej závierke.

Už za účtovné obdobie 2024 určité spoločnosti budú povinné uplatňovať smernicu 2022/2464 a zverejňovať informácie o udržateľnosti. Medzi tieto účtovné jednotky patria práve spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. a štátny podnik LESY Slovenskej republiky, nakoľko sú spoločnosti s počtom zamestnancom viac ako 500 a zároveň sú subjektmi verejného záujmu. Smernicu 2022/2464 budú spoločnosti uplatňovať za účtovné obdobie 2024 vo výročných správach v účtovnom období 2025. Súčasne spoločnosť Rajo s. r. o. patrí medzi účtovné jednotky s viac ako 250 zamestnancami a jej majetok v netto hodnote je vyšší než

20 miliónov eur, a preto spĺňa podmienky skupiny účtovných jednotiek povinných uplatňovať smernicu 2022/2464 za účtovné obdobie 2025.

Na základe predložených návrhov ESRS Európskej únie budú mať spoločnosti povinnosť vykazovať práve informácie o udržateľnosti z environmentálnej oblasti, sociálnej oblasti a oblasti riadenia. Informácie sa budú týkať udržateľnosti v podnikaní, identifikácie dopadov činnosti účtovnej jednotky, rizík a príležitostí z hľadiska spoločenskej zodpovednosti. Momentálne sú zverejnené aktuálne štandardy (angl. *Topical standards*), podľa ktorých sa budú riadiť spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. a štátny podnik LESY Slovenskej republiky pri zostavovaní výročnej správy za účtovné obdobie 2024. Podľa aktuálne platných štandardov sme zisťovali, či spoločnosti vo svojich výročných správach riešia témy, ktoré sú prezentované v európskych štandardov podávania správ o udržateľnosti. Výročné správy vybraných účtovných jednotiek za účtovné obdobie 2021 nie sú v rovnakej forme, a preto budeme skúmať či sa účtovná jednotka o danej téme zmieňuje, alebo sa téme venuje.

3.4.1 Environmentálna oblasť

Zverejňovanie informácií týkajúcich sa environmentálnej oblasti vo výročných správach vybraných analyzovaných účtovných jednotiek je uvedené v tabuľke č. 18.

Tabuľka č. 18: Vybrané informácie z oblasti životného prostredia prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek

	Rajo s. r. o.	LESY Slovenskej republiky, š. p.	Kia Slovakia s. r. o.
Zmena klímy	X	X	✓
Znečistenie	X	✓	✓
Vodné a morské zdroje	X	X	X
Biodiverzita a ekosystémy	X	✓	X
Zdroje a obehové hospodárstvo	✓	✓	✓

Zdroj: vlastné spracovanie

V oblasti zmeny klímy má spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. ambíciu dosiahnuť minimalizovanie emisií, ktorú spomína vo svojej výročnej správe. Tému znečisťovania sa venuje spoločnosť rôznymi spôsobmi. Podnik LESY Slovenskej republiky, š. p. sa angažuje

v modernizácii a rekonštrukcii svojich kotolní a technológií. Kia Slovakia s. r. o., zaviedla systém zdieľaných bicyklov, čím prospieva bezpečnej a ekologickej doprave v regióne. Téma Biodiverzita a ekosystémy sa venuje len podnik LESY Slovenskej republiky, š. p., ktorý súčasne realizoval projekt trvalo udržateľného obhospodarovania horských ekosystémov s podporou ich biodiverzity.

Každá z vybraných účtovných jednotiek sa venuje téme zdroje a obehové hospodárstvo vo svojej výročnej správe. Medzi oblasť obehového hospodárstva spadá: separácia materiálov, využívanie produktov s dlhodobou životnosťou, recyklácia odpadov. V spoločnosti Rajo s. r. o. zaviedli systém manažmentu surovín, čím má snahu zabezpečovať produkty z obnoviteľných zdrojov, napríklad ekologické obaly. Podnik LESY Slovenskej republiky, š. p. zaviedol separáciu odpadov na všetkých prevádzkach a zároveň povinnosť používať produkty s dlhodobou životnosťou. Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. zaviedla systém triedenia, eliminácie odpadu a využívanie ekologických technológií vo výrobe.

3.4.2 Sociálna oblasť

Zverejňovanie informácií týkajúcich sa sociálnej oblasti vo výročných správach vybraných analyzovaných účtovných jednotiek je uvedené v tabuľke č. 19.

Tabuľka č. 19: Vybrané informácie zo sociálnej oblasti prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek

	Rajo s. r. o.	LESY Slovenskej republiky, š. p.	Kia Slovakia s. r. o.
Vlastná pracovná sila	✓	✓	✓
Pracovníci v hodnotovom reťazci	✗	✓	✓
Dotknuté komunity	✗	✓	✓
Zákazníci a koncoví používatelia	✓	✗	✓

Zdroj: vlastné spracovanie

Informácie v rámci sociálnej oblasti prezentujú spoločnosti vo väčšej miere. Vo výročnej práve spoločnosti Rajo s. r. o. sa môžeme dozvedieť, že spoločnosť investuje do vzdelávacích aktivít svojich zamestnancov a súčasne svoje produkty prispôbuje svojim

zákazníkom, čo vyplýva z prezentovaných produktov.

LESY Slovenskej republiky, š. p., prezentuje informácie z oblasti ľudských zdrojov v podniku. Podľa poskytnutých informácií vieme posúdiť, že podnik dbá na vzdelanie svojich zamestnancov vychádzajúc z pomerne pravidelných vzdelávacích kurzov. Prostredníctvom zverejnených informácií o projektoch sme zistili, že podnik realizoval projekty pre zlepšenie životného štandardu pre obyvateľov daných regiónov.

Spoločnosť Kia Slovakia s. r. o. dbá na rozvoj aktívnej účasti občanov na procese verejného rozhodovania, tzv. komunitného organizovania, ďalej športu a pomoci znevýhodneným. Prostredníctvom Nadácie Kia Slovakia sa stará nielen o svojich zamestnancov, ale aj podporuje okolité školy, či regionálne nemocnice. Svojim zamestnancov zabezpečuje vzdelávacie kurzy a ochranu pri práci.

3.4.3 Ekonomická oblasť

Zverejňovanie informácií týkajúcich sa ekonomickej oblasti vo výročných správach vybraných analyzovaných účtovných jednotiek je uvedené v tabuľke č. 20.

Tabuľka č. 20: Vybrané informácie z ekonomickej oblasti prezentované vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek

	Rajo s. r. o.	LESY Slovenskej republiky, š. p.	Kia Slovakia s. r. o.
Obchodné správanie	X	✓	✓

Zdroj: vlastné spracovanie

Účtovné jednotky Kia Slovakia s. r. o. a LESY Slovenskej republiky informujú o poslaní dodržiavať etické pravidlá voči zamestnancom a zároveň voči obchodným partnerom. Kia Slovakia s. r. o. sa zaviazala konať podľa etických pravidiel a zároveň konať v súlade s právnymi predpismi prostredníctvom systému dodržiavania pravidiel.

Záver

V súčasnosti sa kladie dôraz na zverejňovanie informácií o udržateľnosti. Európska únia avizovala povinné vykazovanie informácií o udržateľnosti, čím sa výrazne zvýši počet účtovných jednotiek, ktoré budú povinné zostavovať výročné správy, resp. iné správy podobného typu, kde budú musieť tieto informácie uvádzať. Zámerom Európskej komisie je zlepšiť porovnateľnosť, spoľahlivosť, transparentnosť a relevantnosť informácií prezentovaných vo výročnej správe. Súčasne vyžadované informácie bude musieť osvedčiť auditor alebo akreditovaný certifikačný orgán, ktorý je nezávislý voči účtovnej jednotke. Týmto krokom informácie vo výročných správach budú zvyšovať transparentnosť a užitočnosť vykazovaných informácií v účtovnej závierke.

Cieľom našej diplomovej práce bolo zmapovanie a následná analýza informácií prezentovaných vo výročných správach vybraných účtovných jednotiek v kontexte zvýšenia transparentnosti a užitočnosti informácií prezentovaných v účtovnej závierke. Pri vypracovávaní diplomovej práce sme upriamili pozornosť najmä na splnenie našich čiastkových cieľov.

V prvej časti práce sme sa zamerali na vymedzenie výročnej správy, charakterizovaniu účtovných jednotiek, ktoré majú povinnosť zostavovať výročné správy a zároveň vymedzeniu obsahovej náplne povinnej zostavovať. Ďalej sme sa v práci oboznámili s medzinárodným rámcom pre vykazovanie s lehotami zostavenia a uloženia výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy.

V praktickej časti, v rámci tretej kapitoly, sme sa venovali posúdeniu informácií prezentovaných vo výročnej správe podľa stanoveného kľúča. Následne sme analyzovali celkové informácie prezentované vo výročných správach správ za účtovné obdobie 2021 podľa európskych štandardov podávania správ o udržateľnosti. Vybrané účtovné jednotky sú z rôznych odvetví podnikania, čo sa odzrkadlilo na spôsobe vykazovania výročných správ. Vybrané účtovné jednotky sa neriadia podľa medzinárodných rámcov na prezentovanie informácií vo výročných správach.

Na základe informácií vieme zhodnotiť, že výročné správy zväčša obsahujú povinné informácie. Účtovná jednotka Rajo s. r. o. vykázala informácie, ktoré stanovuje zákon, až na finančné a nefinančné ukazovatele. Tieto ukazovatele vytvárajú významnú informačnú hodnotu pre používateľa. Jedno z ďalších odporúčaní pre účtovnú jednotku Rajo s. r. o., je rozšírenie informácií z obsahovej stránky s cieľom zvýšenia užitočnosti vykázaných

informácií. Zároveň z výročnej správy vieme konštatovať, že účtovná jednotka Rajo s. r. o. nerieši otázky spoločenskej zodpovednosti prostredníctvom vlastnej iniciatívy.

LESY Slovenskej republiky, š. p., vypracovali s obširnejšiu svoju výročnú správu, ktorá obsahuje informácie požadované zákonom o účtovníctve okrem informácie o organizovanej zložke v zahraničí. Výročná správa je detailnejšie rozpracovaná, čo vytvára lepší obraz o nej. Na základe správy audítora sme ale zistili isté nezrovnalosti, ktoré znižujú transparentnosť informácií prezentovaných v účtovnej závierke. Na druhej strane, účtovná jednotka sa venuje témam udržateľnosti, čo naopak zvyšuje jej reputáciu aj v zahraničí.

Vo výročnej správe účtovnej jednotky Kia Slovakia s. r. o. boli prezentované zväčša povinné informácie okrem informácii, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia 2021, o nákladoch v oblasti výskumu a vývoja a o organizačnej zložke v zahraničí. Spoločnosť sa v porovnaní s ďalšími dvoma vybranými účtovnými jednotkami najviac venuje sociálnej zodpovednosti, čím zvyšuje svoju reputáciu aj prostredníctvom prezentovania týchto informácií vo svojej výročnej správe.

Prínosom tejto diplomovej práce v teoretickej časti môžeme považovať zhrnutie problematiky vykazovania nefinančných informácií vo výročnej správe v rámci nadnárodnej a národnej právnej úpravy, ako aj zadefinovanie účtovných jednotiek povinných zostavovať výročnú správu a zadefinovanie obsahovej náplne výročnej správy podľa slovenskej právnej úpravy. V praktickej časti diplomovej práce považujeme za prínosné vykonanie komparatívnej analýzy prezentovaných informácií súvisiacich so spoločenskou zodpovednosťou podniku v kontexte trvalo udržateľného rozvoja, na základe ktorej sme navrhli analyzovaným účtovným jednotkám isté odporúčania v súvislosti s vykazovaním informácií o udržateľnosti.

Zoznam použitej literatúry

Knižné publikácie:

- [1.] ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. *Analýza účtovnej závierky*. 2. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer, 2020. 440 s. ISBN 978-80-571-0166-6.
- [2.] ŠLOSÁROVÁ, Anna – KADLEČÍKOVÁ, Oľga – KOVALČÍKOVÁ, Antónia – MÁZIKOVÁ, Katarína. *Účtovníctvo*. 2. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. 293 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8168-444-9.
- [3.] OKRUHLICA, František – ŠEBEJOVÁ, Katarína – DEBNÁR, Milan. *Výročná správa*. 1. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer, 2018. 196 s. ISBN 978-80-7598-094-6.
- [4.] FARKAŠ, Richard. *Účtovná závierka obchodných spoločností*. 1. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer, 2020. 1223 s. ISBN 978-80-571-0247-2.
- [5.] TUMPACH, Miloš. 2018 *Medzinárodné štandardy účtovného výkazníctva*. 1. vyd. Bratislava : EKONÓM, 2018. 106 s. ISBN 978-80-225-4591-4.
- [6.] JUHÁSZOVÁ, Zuzana – MÁZIKOVÁ, Katarína – PAKŠIOVÁ, Renáta – KADLEČÍKOVÁ – Oľga. *Účtovníctvo*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2021. 273 s. ISBN 978-80-7676-252-7.

Príspevky v zborníkoch:

- [7.] PAKŠIOVÁ, Renáta. Reporting of non-financial information on companies in the context of sustainable development in Slovakia. In *Účetníctví a auditing v procesu světové harmonizace: sborník z mezinárodní vědecké konference*: Vranov nad Dyjí, Česko, 13. - 15. září 2016. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2016, 153-160. ISBN 978-80-245-2157-2.
- [8.] PAKŠIOVÁ, Renáta. CSR reporting in Slovakia. In *International conference on European integration 2016: proceedings of the 3rd international conference on European integration 2016*: May 19 – 20, 2016, Ostrava, Czech Republic. Ostrava : VŠB - Technical University of Ostrava, 2016, 698-707. ISBN 978-80-248-3911-0.
- [9.] KUNDELIENE, Kristina – LEITONIENE, Sviesa. 2015. Business Information Transparency: Causes and Evaluation Possibilities. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 213, 2015, Pages 340-344, ISSN 1877-0428 [on-line] [13.12.2022].

Dostupné na:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815059030>

- [10.] TÓTHOVÁ, Alena – TÓTH, Miroslav. 2021. Ukazovatele determinujúce postavenie podniku na trhu Indicators Determining the Company's Position in the Market. In *PODNIKOVÉ FINANČIE VO VEDE A PRAXI*. [on-line] s. 123-134. ISBN 978-80-225-4869-4. [cit. 20.11.2022] Dostupné na: https://fpm.euba.sk/www_write/files/veda-vyskum/ZbornikyKPF/Zbornik_KPF_2021.pdf#page=123
- [11.] DOMARACKÁ, Denisa – ANTALOVÁ, Renáta. 2021. Slovak Audit Firms and their Membership in a Network. In *SHS Web of Conferences*, [online] 115, p.02001. [cit. 02.11.2022]. Dostupné na: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202111502001>
- [12.] HILMI, Hilmi – WAHYUDIN Zarkasyi – MEMED Sueb – NANNY Dewi Tanzil. 2021. Implementation of Corporate Social Responsibility Based on Triple Bottom Line Concepts on the Company's Financial Performance: Empirical Studies in Manufacturing and Mining Companies. In *International Journal of Economics and Financial Issues*, 11(2), pp. 12–18. [cit. 05.12.2022]. Dostupné na: <https://www.econjournals.com/index.php/ijefi/article/view/11190>

Nadnárodná úprava:

- [13.] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS
- [14.] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami
- [15.] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov
- [16.] Oznámenie Komisie – Usmernenia k zverejňovaniu nefinančných informácií (metodika zverejňovania nefinančných informácií) C/2017/4234

Právne normy:

- [17.] Zákon č. 431/ 2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
- [18.] Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v znení neskorších predpisov

Internetové zdroje:

- [19.] EFRAG. [on-line] [cit. 16.3.2023]. Dostupné na : <https://www.efrag.org/>
- [20.] Register účtovných závierok. [on-line] [cit. 16.3.2023]. Dostupné na: <https://www.registeruz.sk/>
- [21.] Rajo. [on-line] [cit.16.03.2023]. Dostupné na: <https://www.rajo.sk/sk>
- [22.] Lesy. [on-line] [cit.16.03.2023]. Dostupné na: <https://www.lesy.sk/o-nas/o-nas.html>
- [23.] KIA. [on-line] [cit.16.03.2023]. Dostupné na: <https://www.kia.sk/sk/vyrobnny-zavod>
- [24.] GRI Standards. *The global standards for sustainability impacts* [on-line] [cit. 10.01.2023]. Dostupné na: <https://www.globalreporting.org/standards/>
- [25.] KPMG. 2020. *The time has come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting 2020*. [on-line] [cit. 14.11.2022]. Dostupné na: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2020/11/the-time-has-come.pdf>.
- [26.] KPMG. 2022. *Big shifts, small steps: Survey of Sustainability Reporting 2022*. [cit. 14.11.2022]. [on-line]. Dostupné na: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2022/10/ssr-executive-summary-small-steps-big-shifts.pdf>.
- [27.] European Commission. 2022. *Corporate social responsibility & Responsible business conduct*. [on-line] [cit. 14.11.2022]. Dostupné na: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/sustainability/corporate-social-responsibility-responsible-business-conduct_en
- [28.] Council of the EU. 2022. *Council gives final green light to corporate sustainability reporting directive*. [on-line] Dostupné na: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/11/28/council-gives-final-green-light-to-corporate-sustainability-reporting-directive/>
- [29.] European Parliament. 2021. *Non-financial Reporting Directive*. [on-line] [cit. 14.11.2022]. Dostupné na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/654213/EPRS_BRI\(2021\)654213_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/654213/EPRS_BRI(2021)654213_EN.pdf)
- [30.] Nadácia Pontis. 2018. *Nezabudli ste? CSR reportovanie je už pre mnohé firmy povinné*. [online] [cit. 03.12.2022]. Dostupné na: <https://www.nadaciapontis.sk/novinky/nezabudli-ste-csr-reportovanie-je-uz-pre-mnohe-firmy-povinne/>.

- [31.] GOLSTEIJN, Laura. 2022. *Life Cycle Assessment (LCA) explained*. [online] [cit. 10.2.2023]. Dostupné na: <https://pre-sustainability.com/articles/life-cycle-assessment-lca-basics/>
- [32.] Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. 2010. *Program "Školské mlieko"*. [online] [cit. 15.02.2023]. Dostupné na: <https://www.mpsr.sk/program-skolske-mlieko/866-111-866-2528/>